

Preventie met Gezag Almere

MEMO

Input politie t.b.v. de
probleemanalyse van het plan van
aanpak PMG Gemeente Almere

Almere, 19 juli 2023

Aan : E [REDACTED]

Disclaimer : Niet bestemd voor externe publicatie

Inleiding

De drugsproblematiek in de politie-eenheid Midden-Nederland is groot en er is sprake van een regisserende rol. Deze criminaliteitsvorm uit zich in incidenten van excessief geweld en er bestaan grote zorgen dat jonge aanwas betrokken raakt. In het district Flevoland en dan met name in Almere zijn de afgelopen paar jaar de stijging van het aantal schietincidenten, een stijging van het wapenbezit – en gebruik onder minderjarigen en de opkomst van drillrapp belangrijke ontwikkelingen. Hierbij wordt een grote verwevenheid waargenomen tussen Almere en Amsterdam. Een belangrijke oorzaak voor geweldsescalaties is drugshandel.

Een scherpe blik op bijvoorbeeld de Almeerse jeugd leert dat de jeugd kwetsbaar is voor criminaliteit en dat wapenbezit daarbij een rol speelt. Er vindt excessief geweld plaats zoals beschietingen, steekincidenten en explosies bij woningen waar jeugd bij betrokken is. Om te voorkomen dat jongeren in een spiraal van (drugs)criminaliteit en geweld terechtkomen waar ze niet meer (alleen) uit kunnen komen, is in Almere een intensivering van de aanpak van jonge aanwas van groot belang. Ten behoeve van het plan van aanpak en de interventies onder de paraplu van Preventie met Gezag, wil de politie een aantal relevante trends en fenomenen meegeven die bepalend zijn voor een effectieve aanpak van de jonge aanwas in Almere.

Context Almere: kwetsbare jeugd vs jonge aanwas

Het is een landelijke trend dat binnen grote steden, maar ook in kleinere gemeentes men steeds meer

aandacht heeft voor de verharding onder jeugd. Inzoomend op de Almeerse jeugd leert dat een kleine groep steeds jonger betrokken lijkt te raken bij zware criminaliteit en geharder is. Dit blijkt uit diverse interne analyses van de politie, maar ook uit het EMMA-onderzoek die de gemeente Almere heeft laten uitvoeren.

De jonge aanwas in Almere heeft een aantal specifieke factoren/kenmerken:

- De jonge leeftijd van zowel verdachten als slachtoffers;
- Almere als “leverancier” van “mankracht” bij diverse heftige incidenten buiten Almere (bijv. moord Peter R. de Vries);
- Zwijgcultuur: slachtoffers, verdachten en getuigen;
- Het lijkt normaal het onder jeugdigen om een wapen op zak te hebben. Zij zeggen dit te doen omdat ze zichzelf moeten “beschermen”;
- Conflicten vaak online (social media) ontstaan/groeien, maar in real-life escaleren in fysiek geweld;
- Drillrappers die geweld verheerlijken en een negatief rolmodel voor de jeugd lijkt te zijn;
- Na Amsterdam en Rotterdam komen de meeste aangehouden uithalers in de havens van Rotterdam en Antwerpen uit Almere;
- Betrokken uitvoerders van explosies bij woningen zijn vaak jong;

- Signaal van schoolbesturen: de straatcultuur dringt de school binnen. Dit uit zich onder meer door andersoortig taalgebruik, intimidatie, geweld enz.;
- Rol van criminele familieleden en een kwetsbare gezinssituatie;
- Normalisering van gebruik van drugs onder jongeren.

Het is van groot belang om te voorkomen dat jongeren op jonge leeftijd in de criminaliteit belanden. De zorgelijke signalen over jongeren die betrokken zijn bij gewelddadige en criminele activiteiten en die een wapen voorhanden hebben zijn niet nieuw. Financiële problemen spelen hier echt een duidelijke rol. Kwetsbare jongeren lijken zich te laten verblinden door geld, mooie kleding, dure auto's en de status die drugshandel met zich meebrengt. Maar ze staan niet stil bij de keerzijde van deze wereld.

Sociale media lijkt een grote rol te spelen bij de beïnvloeding van jongeren. Tevens lijkt er sprake te zijn van een verharding van de straatcultuur waarbij jongeren elkaar beroven of afpersen onder dreiging van geweld. 'Snitchen' is hierbij een doodzonde, er is sprake van angst onder jongeren om hiermee naar voren te komen en incidenten komen vaak pas aan het licht als bijvoorbeeld een ouder er lucht van krijgt en naar de politie stapt. Er zijn signalen dat jongeren worden ingezet voor criminele klussen zoals het dealen van drugs.

Hierbij zijn bij de politie met name zorgen over het betrokken raken bij criminaliteit door wat jongeren zien in hun directe omgeving, van oudere broers, danwel andere criminele familieleden, maar ook van vrienden, danwel de groep met wie jongeren omgaan. Criminele familieleden spelen vaak een belangrijke rol bij het op het criminele pad raken van jongeren. Ze zien dit, willen het ook, of worden gevraagd een klein klusje te doen en er wordt druk ervaren zich te bewijzen. Ook deviante vrienden hebben een sterke invloed op het vertonen van crimineel gedrag. Als je kijkt naar hoe jongeren in de criminaliteit rollen, valt op dat dit ontstaat via het netwerk wat jongeren hebben van vrienden, familie, op de straat en dat dit ontstaat op basis van vertrouwen en loyaliteit.

Een jongere die eenmaal in die criminele wereld is beland, komt er bijna niet meer uit.

Als we spreken over wat politie hoort en ziet in het kader van kwetsbare jeugd v.s. jonge aanwas, signaleert de politie een kwetsbaar aspect bij vroegsignalering. De politie ziet écht veel, maar kan dit niet goed op de juiste tafel beleggen. Andere partners lijken, ondanks dat ook zij veel kunnen zien, relatief minder te komen met signalen.

Uithalers

Regelmatig worden in de havens van Rotterdam en Antwerpen uithalers van drugs gearresteerd. Van de aangehouden uithalers in de Rotterdamse haven is ongeveer 63% jonger dan 23 jaar. Daadwerkelijk minderjarig is zo'n 15%. Deze jongeren, aangehouden in Rotterdam of Antwerpen, blijken voornamelijk afkomstig uit Amsterdam, Rotterdam en Almere. De politie treft deze uithalers aan in de haven, op drugsgevoelige plekken waar bijvoorbeeld fruit of koffie uit Zuid-Amerika wordt overgeladen.

Het valt op dat er, in vergelijking met de rest van de eenheid Midden-Nederland, de afgelopen 3 jaren relatief veel personen uit Almere als uithaler van harddrugs in één van de havens in Nederland en België zijn aangehouden. Dit betreffen zowel jeugdigen, alsook oudere subjecten.

Explosies (aanslagen met (zelfgemaakte) explosieven)

In de eerste helft van 2023 is er sprake van een toename in Nederland van incidenten m.b.t. explosies. Merendeel van deze explosies zijn gericht op woningen. De aanslagen hebben vaak te maken met drugshandel, maar ook andere motieven zoals afpersing komen voor. Wat opvalt is dat de opgepakte verdachten vaak jong zijn. Van de personen in beeld gekomen tussen nov '22 en januari '23 als mogelijk betrokkene is 2/3 jonger dan 23 jaar en 11 procent is minderjarig. Bij een groot deel is een relatie te zien richting één of meerdere (criminele) jeugdgroepen. Daarbij is er een categorie (zeer) jonge daders die bereid is voor relatief weinig geld zeer ernstige geweldsmisdrijven te plegen. Eerder betrof het regelmatig een handgranaat als waarschuwing, nu toename van zelfgemaakte explosieven. Hiermee lijken we een trede hoger op de geweldsladder te zijn beland.

Midden-Nederland: 19 aanslagen, staat op nummer 4 achter Rotterdam, Amsterdam, den Haag en Noord-Holland.

Almere kent in de eenheid Midden-Nederland het hoogste aantal explosies per gemeente. In lijn met de genoemde trend, gaat het ook hier veelal om zelfgemaakt explosieven. Een groot deel van de mogelijke uitvoerders is jonger dan 23 jaar.

Gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime

Doordat Almere een groeistad is, ontstaat er ook andersoortige criminaliteit dan de traditionele vorm. Dit blijkt uit een verschuiving van straatcriminaliteit naar gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime. Jongeren zijn vaker betrokken bij zaken als WhatsApp fraude, bankhelpdesk- en marktplaatsfraude, online bedreiging (zowel als slachtoffers als verdachte) en fungeren als 'geldezel'.

Resume: Uitdagingen in Almere m.b.t. jonge aanwas

2. Wapens zijn onlosmakelijk aan drugshandel verbonden;

- (nep)vuurwapens en messen voorhanden bij jongeren en jongvolwassenen, Minderjarigen en jongvolwassenen:
- Vanaf begin 20 jaar: vuurwapens
- Betrokkenheid bij criminele activiteiten, zoals drugshandel
- Tonen van wapens in rapvideoclips

3. De connectie Almere – Amsterdam. Grote verwevenheid:

- Voornamelijk met Amsterdam Zuid-Oost
- Familierelaties
- Groepen (platenlabels, drillrapgroepen)

1. Drugshandel is het centrale thema dat raakt aan alle andere thema's.

- Drugs(handel) lijkt genormaliseerd onder de jeugd.
- De handel in drugs vindt plaats van straathandel tot transportniveau
- Diverse subjecten betrokken bij drugshandel lijken een connectie te hebben met Almeerse (drill) rappers

4. Muziek (drillrap) vormt een verbindende factor tussen subjecten;

- Beïnvloeding jongeren om een mes bij zich te dragen
- Samenkomstlocaties met aantrekking op personen met antecedenten van binnen en buiten Almere
- Ambitie muziek carrière, maar blijven steken in criminaliteit
- Rappen over criminaliteit werkt ook criminaliteit in de hand

5. Jonge aanwas tegengaan is hierbij van cruciaal belang.

- Betrokken bij drugshandel via het eigen netwerk (school, vrienden, familie, buurt)
- Naast drugshandel ook betrokkenheid bij geweldsincidenten
- Niet altijd een bewuste keuze
- Afpersingen en bedreigingen
- Niet 'snitchen'
- Criminele ontwikkeling en carrière verschilt per persoon en delicttype

Memo

Gemeente Almere t.b.v. Programma Preventie met Gezag

Onderwerp

Voorstel invulling politie Almere
Preventie met Gezag

Organisatieonderdeel

Eenheid Midden-Nederland
District Flevoland

Behandeld door

E [REDACTED]
E [REDACTED]
E [REDACTED]
E [REDACTED]

Functie

Sectorhoofd Flevoland
Bestuursadviseur
Projectleider jonge aanwas
Specialist Zorg en Veiligheid

Telefoon

06- E [REDACTED]
06- E [REDACTED]

E-mail

E [REDACTED]@politie.nl
E [REDACTED]@politie.nl

Datum

6 september 2023

Bijlage(n)

0

Pagina

1

In deze memo volgt de input voor de aanvraag Preventie met Gezag (PMG) vanuit Politie Almere.

Aanleiding

Om te voorkomen dat jongeren en jongvolwassenen de (georganiseerde en ondermijnende) criminaliteit ingaan, of hier verder in afglijden in kwetsbare wijken, zet het kabinet fors in op preventie. Dit doet het kabinet met structurele middelen die met Prinsjesdag 2021 beschikbaar zijn gekomen voor de preventieve aanpak van ondermijning (82 miljoen euro structureel).

Aanvullend daarop zijn met het Coalitieakkoord middelen vrijgemaakt voor de preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit (oplopend naar 143 miljoen euro vanaf 2025).

Hiermee geeft het kabinet vorm aan een domein overstijgende en gebiedsgerichte aanpak 'Preventie met Gezag' (PMG).

De insteek is om jongeren/jongvolwassenen in kwetsbare wijken meer perspectief en veerkracht bieden. Dit door de voedingsbodem voor criminaliteit weg te nemen en weerbaarheid te vergroten, met zowel dadergerichte, slachtoffergerichte als situationele preventieve maatregelen. Op die manier wordt jongeren zicht geboden op een alternatief, op perspectief en wordt ingespeeld op de context die van invloed is op de keuzes die zij maken. Naast kansen bieden - en jongeren te stimuleren deze kansen te pakken - is het ook belangrijk om grenzen te stellen. Door te investeren in meer zichtbaar formeel gezag in kwetsbare wijken en afspraken met justitiële organisaties in de wijk, is er een duidelijke stok achter de deur die leidt tot preventie met gezag. Het is zaak dat beide lijnen in een evenwichtige aanpak vorm krijgen. De focus ligt bij de aanpak op jongeren, jongvolwassenen en hun omgeving, óók in de online wereld.

In 2022 is gestart met 15 gemeenten en 16 focusgebieden die onderdeel zijn van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) en hierbinnen inzetten op de preventie van (georganiseerde en ondermijnende) jeugdcriminaliteit. Gefaseerd zijn hier vier gemeenten aan toegevoegd. Op 30 maart 2023 is besloten dat de gemeente Almere is geselecteerd voor aansluiting bij het Programma Preventie met Gezag.

Onderwerp

Voorstel invulling politie Almere
Preventie met Gezag

Datum

6 september 2023

Pagina

2 van 6

Preventie met Gezag Almere

In Almere worden vier programmalijnen uitgewerkt waaraan uitvoering wordt gegeven binnen het programma Preventie met Gezag. Het thema jeugd heeft in het district Flevoland prioriteit. De politie heeft binnen dit thema een preventieve en repressieve taak in de aanpak van jeugdcriminaliteit. De preventieve taak krijgt vorm door onder andere de aanwezigheid van jeugd- en wijkagenten die vroegtijdig signaleren en daarbij de integrale samenwerking opzoeken om te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit terecht komen of verder afglijden. De politie heeft ook een expliciete taak in de opsporing van strafbare feiten waar jongeren bij betrokken zijn.

De rol van de politie wordt met name zichtbaar binnen het programma Preventie met Gezag in 'programmalijn 3 - Grenzen stellen' en 'programmalijn 4 - Samenwerken aan een lerende integrale aanpak', maar ook in de andere programmalijnen wordt er een beroep gedaan op de inzet van de politie.

Het voorkomen van jonge aanwas vraagt om signalen vroegtijdig te herkennen en deze te adresseren, zowel binnen als buiten de politieorganisatie. Dit met als doel om te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit terecht komen of afglijden. Het is daarbij van belang om integraal de vroegsignalering te versterken en intensief samen te werken met zorg- en veiligheidspartners. Investeren aan de voorkant en zelf goed georganiseerd en toegerust zijn op het jeugdthema is van belang om te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit afglijden.

Ook binnen de opsporingsonderzoeken is het van belang om integraal samen te werken en samen met zorg- en veiligheidspartners te onderzoeken welke interventies ingezet kunnen worden.

Deze elementen komen terug in onderstaand voorstel voor inzet van de politie binnen het programma PMG in Almere.

Voorstel invulling politie Almere

In de gemeente Almere is in het programma PMG de focus gelegd op drie clusters van in totaal negen wijken, verdeeld over de Stadsdelen Haven, Stad en Buiten. Voor de politie Midden-Nederland vallende onder de Basisteams Almere Stad-Haven, Almere Buiten- Hout en Almere West- Poort. Omdat de problematiek zich niet alleen afspeelt in deze wijken, maar ook specifiek op plekken zoals scholen, instellingen en de online wereld, zal het programma zich in Almere niet beperken tot deze 9 wijken, maar ook betrekking hebben op deze vindplekken, waaronder scholen, verspreid over de gehele stad Almere.

De politie heeft een nadrukkelijke preventieve taak (secundaire preventie) in de wijk. Ondanks dat deze taak op veel plekken fors onder druk staat is het thema Jonge Aanwas in het district Flevoland hoog geprioriteerd en is de jeugdtaak in de drie basisteams van Almere (op verschillende wijzen), georganiseerd.

De Almeerse insteek voor PmG is terecht ambitieus en veelomvattend, juist om binnen de context van Almere echt het verschil te kunnen maken m.b.t. de jonge aanwas.

Onderwerp
Voorstel invulling politie Almere
Preventie met Gezag

Datum
6 september 2023

Pagina
3 van 6

Echter is op voorhand te stellen dat deze intensieve investering op PmG zonder meer extra “output” gaat genereren voor de politie en zal daarmee ook grote impact gaan hebben op de al schaarse beschikbare capaciteit. In het licht van de huidige capacitaire uitdagingen voor de politie, is een uitbreiding van 1 fte voor het werkgebied van 3 basisteams een spreekwoordelijke druppel op een gloeiende plaat. Daarom dienen in de driehoek scherpe keuzes te worden gemaakt binnen de context van PmG.

Met het huidige budget is het voorstel om een netwerkregisseur (1 fte) aan te stellen.

Netwerkregisseur jeugd

Door de negen focuswijken, verdeeld over 3 basisteams en de verschillende werkwijzen op het thema jeugd op deze teams, onvoldoende zicht op de gele jeugdproblematiek in Almere, is een **netwerkregisseur jeugd** nodig welke wijk- en basisteamoverstijgend zal werken. Voor de politie ligt nu de opdracht om binnen het thema jeugd de bestaande structuren te verstevigen. We denken dat dit met de huidige beschikbare middelen de juiste aanzet betreft, zodat daar waar mogelijk ruimte wordt vrijgespeeld in de operatie en in contact met jeugd. Maar dit betreft een eerste aanzet tot wat eigenlijk benodigd is.

De netwerkregisseur staat in verbinding met alle basisteams en werkt nauw samen met de projectleider jonge aanwas en specialist zorg en veiligheid in Flevoland.

Doordat de netwerkregisseur volledig is vrijgemaakt en werkzaam is vanuit het district kan deze persoon wijk- en basisteam overstijgend werken en heeft daardoor zicht op de gehele jeugdproblematiek in Almere. Deze persoon staat intern in goede verbinding en zoekt afstemming met de wijk- en jeugdagenten, Operationeel Experts Wijk, opsporingsteams en andere interne afdelingen zoals intelligence. Tevens staat de netwerkregisseur in verbinding met andere politie-eenheden aangezien Almeerse jeugd zich niet beperkt tot de gemeentegrenzen. Naast de interne partners is de netwerkregisseur het aanspreekpunt voor de ketenpartners met betrekking tot het programma Preventie met Gezag in Almere. De netwerkregisseur zal in de lijn van de portefeuillehouder Zorg en Veiligheid binnen de diverse programmalijnen zicht houden op de prioritering van de gevraagde politietaak binnen de te nemen interventies in het kader van PMG en aan deze taak uitvoering (laten) geven.

Door de netwerkregisseur in te zetten, wordt getracht efficiënter te werken en beter overzicht te hebben op het gehele thema jeugd in Almere. De netwerkregisseur zal een rol spelen in het ontwikkelen van een visie en benodigd beleid op het jeugdthema.

De volgende kernelementen worden van deze netwerkregisseur verwacht:

- Aanjager van het jeugdthema binnen de drie basisteams in Almere
- Ontwikkelen jeugdbeleid
- Adviseren over preventieve- en repressieve interventie mogelijkheden, zowel in de vroegsignalering, als binnen het opsporingsproces

Onderwerp

Voorstel invulling politie Almere
Preventie met Gezag

Datum

6 september 2023

Pagina

4 van 6

- Adviseert en ondersteunt de basisteams bij de PMG-doelgroep in de uitvoering van de verschillende persoonsgerichte aanpakken (lokaal / PGA 18 min), maar zal de volledig benodigde extra capaciteit op dit aspect niet volledig kunnen ondervangen
- Bezighouden met deskundigheidsbevordering zoals het uitleren van kennis over bijvoorbeeld de bejegening van jeugd, versterken van signalerende functie, verbeteren van muteren
- Bijdragen aan het versterken van de online verbinding tussen politie en jeugd en vakontwikkeling van de politiemedewerker door het versterken van online vaardigheden
- Versterken van de verbinding tussen politie en onderwijs (onder andere m.b.t. het proces van samenwerking met school, pedagogische coaches/jongerenwerk/jeugdhulp binnen het onderwijs, zoals benoemd in programmalijnen 1 en 2)
- Netwerken en samenwerken met ketenpartners in de vroegsignalering
- Signaleren van knelpunten, implementeren en verbeteren van de werkprocessen van de basisteams op het gehele thema jeugd (denk hierbij bijvoorbeeld aan inzet op het implementeren van het werkproces 'zorg na repressie' waarbij extra aandacht is voor gezinnen met minderjarige kinderen waarvan de (het) broer(tje) of zus(je) is aangehouden, danwel waarvan bijvoorbeeld de woning is doorzocht).
- Signaleren van trends en ontwikkelingen op het jeugdthema en dit zowel intern als extern op de juiste plek te adresseren
- Verbeteren van de informatiepositie op jeugdcriminaliteit en werkt daarbij nauw samen met intelligenceafdelingen

Bestaande initiatieven in het district Flevoland

Als benoemd heeft de aanpak van jeugd en jonge aanwas prioriteit in het gehele district. Door het 'Project Havik' wordt hier sinds oktober 2022 invulling aan gegeven en is tot doel gesteld inzicht te verkrijgen in en terugdringen van de (lokale) drugscriminaliteit in district Flevoland en het voorkomen dat jonge aanwas zich hiermee gaat bezighouden. Door informatiegestuurd en op basis van analyses in nauwe samenwerking met de (opsporing van) de basisteams samen te werken met onze zorg- en veiligheidspartners en op te sporen, wordt getracht vorm te geven aan een preventieve en repressieve aanpak van jonge aanwas, doorgroeiërs en negatieve rolmodellen. Dit, in eerste aanleg, 2 jaar durende, districtsbrede project wordt gefinancierd uit bestaande middelen.

Financieel gevolg

Ten behoeve van de aanvraag PMG dient de gemeente Almere een integraal plan aan te leveren.

De financiering van het plan verloopt voor een deel via de gemeente en voor een deel via de justitiële organisaties (voor wat betreft het gezagsdeel van Preventie met Gezag). Voor de versterking van de justitiële partners op lokaal niveau stelt het kabinet ook middelen ter beschikking. Het normbedrag voor de politie is oplopend tot €187.5002 vanaf 2025. In het integrale plan wordt dan ook de aanvraag van de politie verwerkt.

Onderwerp
Voorstel invulling politie Almere
Preventie met Gezag

Datum
6 september 2023

Pagina
5 van 6

De middelen worden in eerste instantie voor de periode tot 1 juni 2026 toegekend. Na twee jaar worden de voortgang, opbrengst en borging van de 'Preventie met Gezag' aanpakken van alle 27 deelnemende gemeenten landelijke geëvalueerd, waarbij rekening wordt gehouden met de verschillen in fasering (start uitvoering). Op basis van de uitkomsten worden plannen bijgesteld en verder uitgewerkt en wordt opnieuw naar de benodigde middelen gekeken. Het Strategisch Beraad Ondermijning (SBO) adviseert over de continuering van de middelen.

Het ministerie heeft de volgende verdeling als richtbedrag aangegeven voor de politie-aanvraag.

Richtbedrag gemeente Almere

Jaar	Euro
2023	€37.500
2024	€125.000
2025 e.v.	€187.500

Zoals aangestipt wordt voor de invulling van de netwerkregisseur jeugd uitgegaan van deze ter beschikking gestelde bedragen. Echter kijkende naar hetgeen benodigd is ten aanzien van de 9 focuswijken, de groeistad en de huidige formatie en bezetting, wordt een grote uitdaging voorzien en is dit ontoereikend om te voldoen aan hetgeen benodigd is en gevraagd wordt op de inzet voor de politie binnen Preventie met Gezag.

In het jaar **2023** zullen de beschikbaar gestelde middelen nog niet worden ingevuld, maar zal vooral ingezet worden op het (voorbereiden voor het) werven. Het is belangrijk om hier tijd voor te reserveren gezien de capaciteitsproblemen, krappe arbeidsmarkt en de tijd die nodig is voor het werven, selecteren en aanstellen. De middelen voor 2023 worden samen met de middelen van 2024 begin 2024 geëffectueerd. Hierbij is belangrijk om op voorhand aan te geven dat als het werven van deze betreffende functionaliteiten niet lukt door capacitaire redenen, we dan graag de ruimte zouden willen hebben om dit op een andere manier in te kunnen steken. Hierbij kan gedacht worden aan het werven van niet-executieve medewerkers of het werven van functies die capacitair wel mogelijk zijn.

In het jaar **2024** is het doel om:

- Voor de stad Almere en daarmee de drie Basisteam 1 fte netwerkregisseur jeugd (schaal 9) t.b.v. de aanpak jeugd aangesteld te hebben.

Van het restant van de gelden ter beschikking gesteld aan de politie Midden-Nederland voor PMG in de gemeenten Almere en Lelystad is de nadrukkelijke wens een bundeling te maken van de resterende gelden, zodat hiermee ruimte wordt gecreëerd voor het aanstellen van een veiligheidsanalist ten behoeve van het creëren van zicht op jeugdcriminaliteit en jonge aanwas in Flevoland. Ten tijde van dit schrijven worden de mogelijkheden hieromtrent verkend.

www.politie.nl

Onderwerp

Voorstel invulling politie Almere
Preventie met Gezag

Datum

6 september 2023

Pagina

6 van 6

Richtbedrag gemeente Almere¹

Jaar	Budget	Formatiefunctie	Normbedrag 2023	Fte	Restant
2023 + 2024	€37.500 + € 125.000 ----- €162.500	Operationeel Specialist A	€156.131	1,04	€6.369
2025 e.v.	€187.500	Operationeel Specialist A	€156.131	1,2	0,2 fte / €31.369

Resultaten

Met het aanstellen van een netwerkregisseur jeugd ziet de politie Almere kans om meer grip te krijgen op de jeugdproblematiek, wordt ingezet op het ontwikkelen van een visie op jeugd en benodigd jeugdbeleid, bijgedragen aan deskundigheidsbevordering van politiemedewerkers, wordt er efficiënter en eenduidiger gewerkt in de basisteams en wordt er zowel intern als extern intensiever samengewerkt op het gehele thema jeugd, waaronder de integrale persoonsgerichte aanpakken.

Met de wens en inzet op het verkennen van het creëren van ruimte voor een veiligheidsanalist, wordt ingezet op het verkrijgen van beter zicht op de jeugdproblematiek en daarmee de juiste focus aan te kunnen brengen bij het inzetten van interventies.

Met de aanstelling van de netwerkregisseur en een veiligheidsanalist, naast het voortzetten van bestaande initiatieven, ziet de politie de mogelijkheid om een eerste stap te zetten om in PmG een bijdrage te kunnen leveren aan het voorkomen van jonge aanwas en het verder afglijden van jeugdigen in de criminaliteit. Deze doelen worden realiseerbaar wanneer de beschikbare gelden worden toegekend, maar vraagt zoals eerder opgemerkt scherpe keuzes in de driehoek. Daarnaast vraagt een duurzame en impactvolle inzet een uitbreiding van het budget.

¹ Om een berekening te kunnen maken is de inschatting gemaakt dat dit de functie van Operationeel Specialist A betreft. Echter dient hier een voorbehoud gemaakt te worden, omdat er ten tijde van dit schrijven nog geen functietoetsing heeft plaatsgevonden. Dit kan op een later moment nog enige invloed hebben op de resterende gelden.

Jeugd- criminaliteit

Trends en ontwikkelingen in Midden-
Nederland van 2017 tot en met 2023

Mei 2024

Opvallendste bevindingen

Weer een daling van jeugdcriminaliteit

Na een toename in 2022 van jeugdcriminaliteit in Midden-Nederland, is de dalende trend in 2023 weer voortgezet.

Minder nieuwe instroom

Het aantal first offenders is in 2023 lager dan in 2022, maar nog altijd hoger dan in 2017.

Type misdrijven onveranderd

Het type misdrijven gepleegd door jeugdige verdachten is sinds 2017 nagenoeg niet veranderd.

Vrouwelijke verdachten

Meisjes starten hun criminele carrière op jongere leeftijd dan jongens.

Niet jonger

Jeugdige verdachten van misdrijven worden niet jonger.

Geen toename ernstige misdrijven

Minder jeugdigen zijn in 2023 als verdachten betrokken bij ernstige misdrijven dan in 2017. Er is een daling in (vuur)wapen-, drugs- en geweldsmisdrijven.

Buiten het Strafrecht

Misdrijven gepleegd door jeugdigen worden in 2023 vaker dan in 2017 buiten het Strafrecht afgedaan.

Inhoudsopgave

Klik op de buttons om direct naar het gewenste onderwerp te gaan

Verdachten

Misdrijven

Afhandeling

In deze rapportage brengen we de aard, omvang en ontwikkeling van **jeugdcriminaliteit** in de **Eenheid Midden-Nederland** van **2017 t/m 2023** in kaart. We zoomen daarbij in op de districten en lichten opvallende gemeenten eruit. Per basisteam worden aparte infographics opgeleverd.

We gebruiken informatie over verdachten geregistreerd in de **Basisvoorziening Handhaving** (BVH) van de politie. Niet alle verdachten die door de politie geregistreerd worden, worden ook strafrechtelijk vervolgd (o.a. door gebrek aan bewijs of een afdoening buiten het strafrecht).

Jeugdige verdachten zijn personen in de leeftijd **tot en met 22 jaar**, waarbij we een onderscheid maken tussen 12-minners, minderjarigen (12 t/m 17 jaar) en jongvolwassenen (18 t/m 22 jaar). Zij **wonen** in de Eenheid Midden-Nederland en/of worden verdacht van het **plegen** van een misdrijf **in deze eenheid**.

Niet iedere geografische eenheid heeft dezelfde bevolkingsomvang per leeftijdsgroep. Ook verandert deze omvang door de tijd heen. Om districten en jaren toch onderling te kunnen vergelijken tonen we ook het **relatieve aantal jeugdige verdachten per 1.000 leeftijdsgenoten** in hetzelfde district dan wel in hetzelfde jaar.

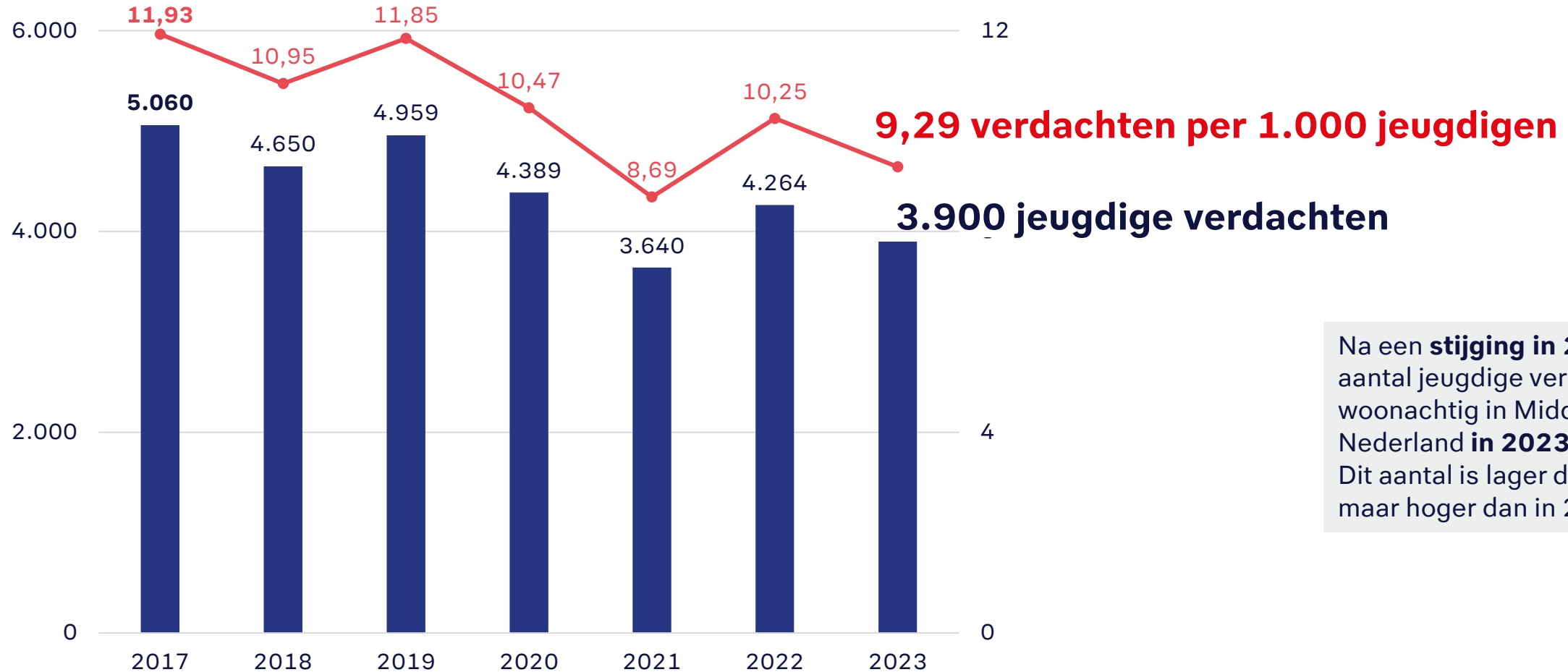
Klik [hier](#) voor exacte **telwijzen**.

Verdachten

Jeugdige verdachten

2017 t/m 2023

Na een **stijging** in 2022 is het aantal jeugdige verdachten woonachtig in Midden-Nederland **in 2023 gedaald**. Dit aantal is lager dan in 2017, maar hoger dan in 2021.

Jeugdige verdachten per district

2017 t/m 2023

Gooi en Vechtstreek

	Absolute aantal	Aantal per 1.000 jeugdigen
2023:	400	8,5
2022:	481	10,4
2021:	405	8,1
2020:	422	8,5
2019:	459	9,3
2018:	482	9,8
2017:	535	11,0

Flevoland

	Absolute aantal	Aantal per 1.000 jeugdigen
2023:	1.093	11,6
2022:	1.158	12,4
2021:	1.012	10,9
2020:	1.228	13,2
2019:	1.426	15,3
2018:	1.276	13,8
2017:	1.457	15,7

West-Utrecht

	Absolute aantal	Aantal per 1.000 jeugdigen
2023:	678	8,3
2022:	660	8,1
2021:	558	6,8
2020:	683	8,3
2019:	693	8,4
2018:	709	7,9
2017:	734	8,2

Stad-Utrecht

	Absolute aantal	Aantal per 1.000 jeugdigen
2023:	713	9,6
2022:	806	11,0
2021:	758	10,5
2020:	869	12,2
2019:	1.108	15,5
2018:	988	13,9
2017:	1.026	14,3

Oost-Utrecht

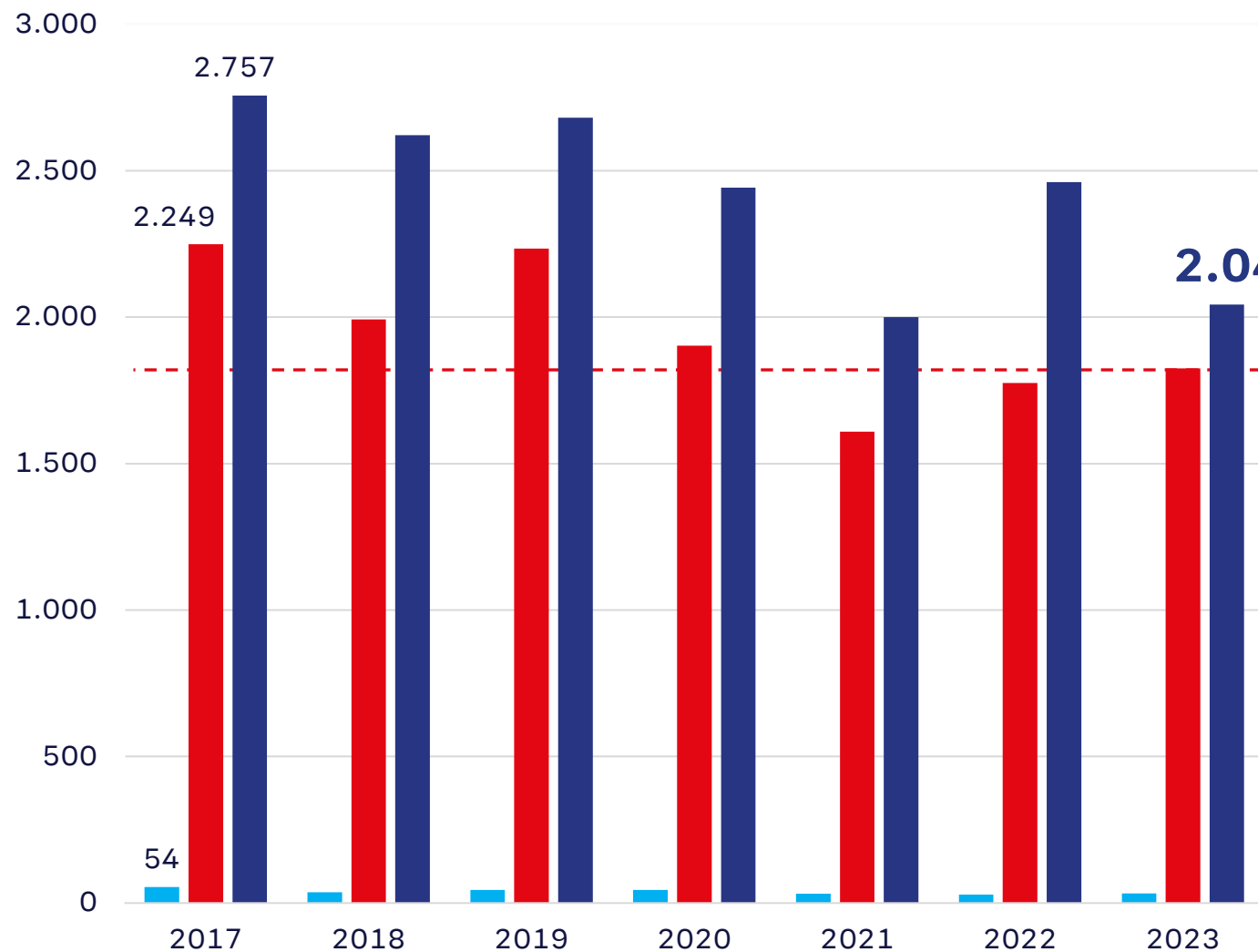
	Absolute aantal	Aantal per 1.000 jeugdigen
2023:	1.016	8,3
2022:	1.159	9,5
2021:	907	7,5
2020:	1.187	9,7
2019:	1.273	10,4
2018:	1.195	9,8
2017:	1.308	10,8

Net als de voorgaande drie jaar **absoluut en relatief** gezien de **meeste** jeugdige verdachten in district **Flevoland** in 2023 (11,6).

Aantal jeugdige verdachten woonachtig in district **Stad-Utrecht** het **sterkst gedaald** ten opzichte van 2017 (-31%).

Leeftijd jeugdige verdachten

2017 t/m 2023

2.043 jongvolwassenen

1.825 minderjarigen

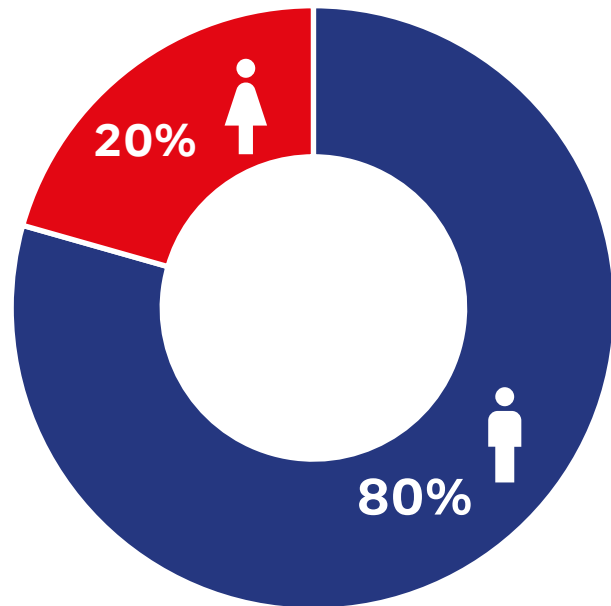
32 twaalf-minners

De **stijging** in het aantal **minderjarige** verdachten in 2022 t.o.v. 2021 zet door in **2023**. Dit aantal is nog altijd 19% **lager** dan in **2017**.

Het **aandeel minderjarige** verdachten is in district **West-Utrecht** het **grootst** (53%) en het kleinste in district Utrecht-Stad (37%).

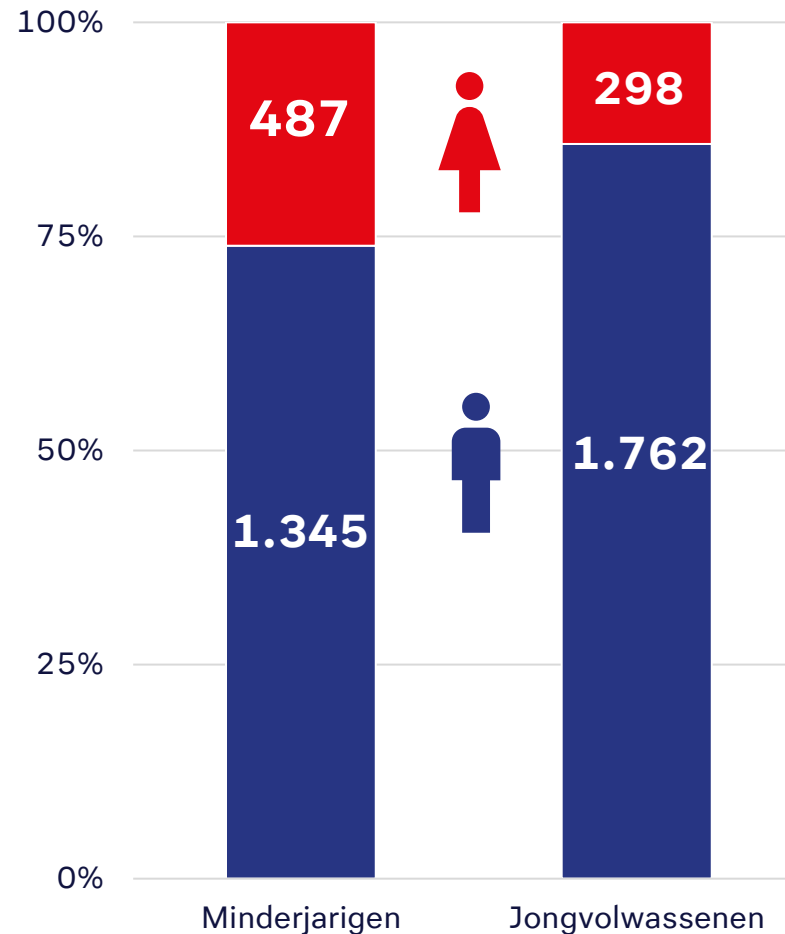
Geslacht en leeftijd jeugdige verdachten

2023

De **vrouw-man verhouding** is sinds 2017 nagenoeg **niet veranderd**.

Het **aandeel vrouwen** is het **grootst** in district **West-Utrecht** (27%) en het **kleinst** in district **Utrecht-Stad** (16%)

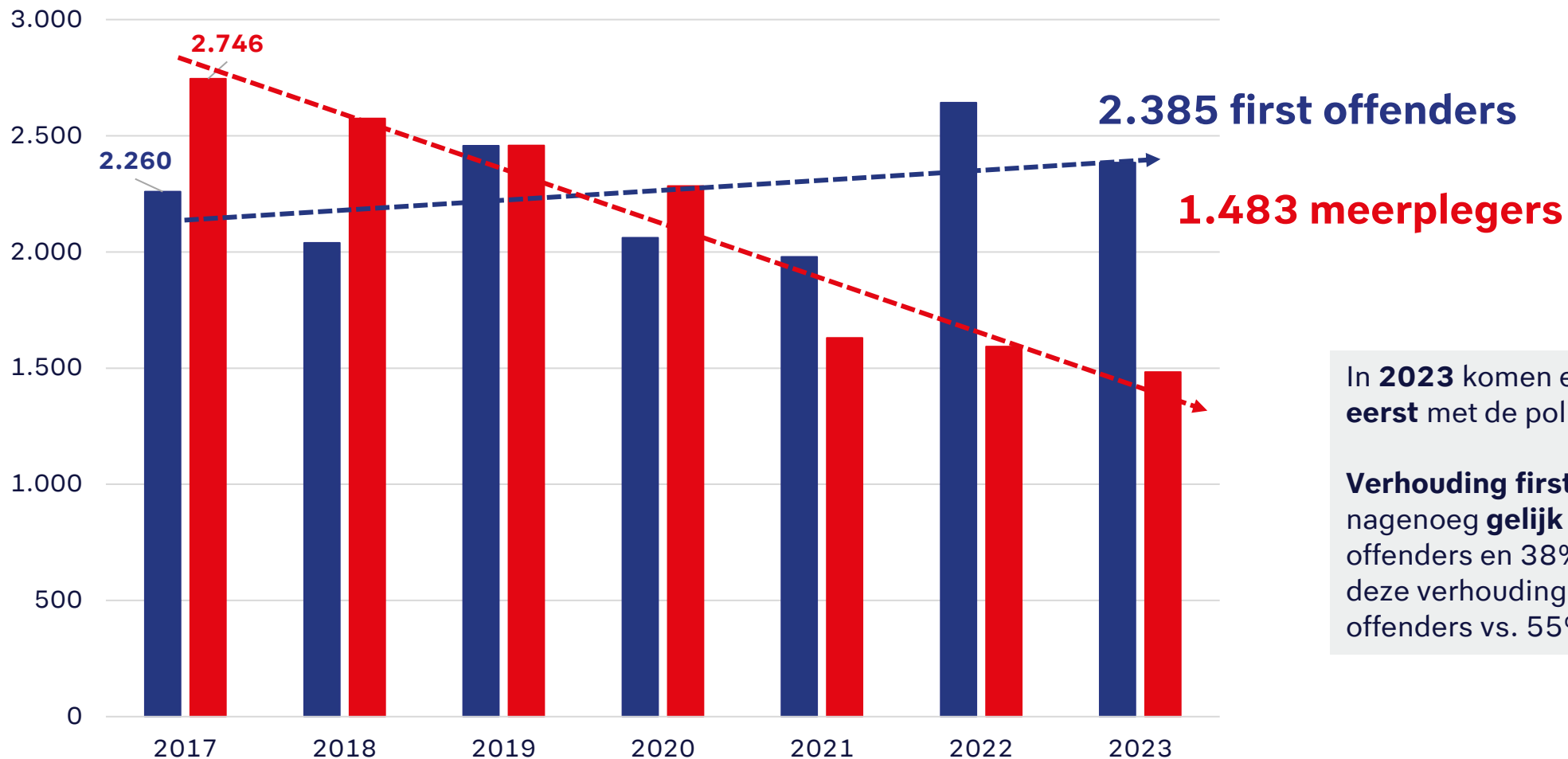

Van de **minderjarige** verdachten is ruim **1 op de 4 vrouw**.

Onder de **jongvolwassenen** neemt dit aandeel af naar **1 op de 7**.

First offenders en meerplegers

2017 t/m 2023

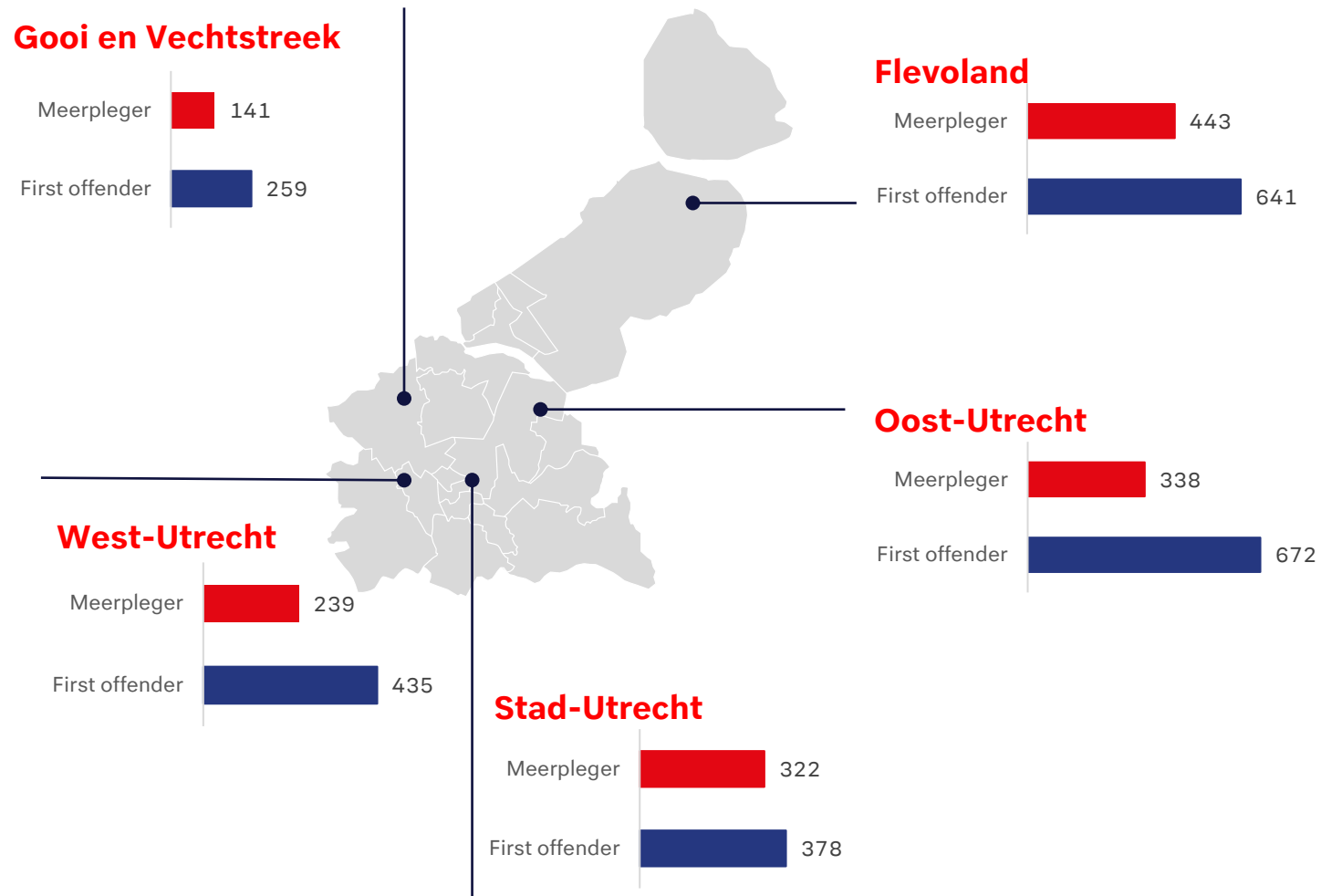

In **2023** komen er **minder** jeugdigen **voor het eerst** met de politie in aanraking dan in 2022.

Verhouding first offenders en meerplegers nagenoeg **gelijk** aan **2022** (62% first offenders en 38% meerplegers). In 2017 was deze verhouding omgekeerd (45% first offenders vs. 55% meerplegers).

First offenders en meerplegers per district

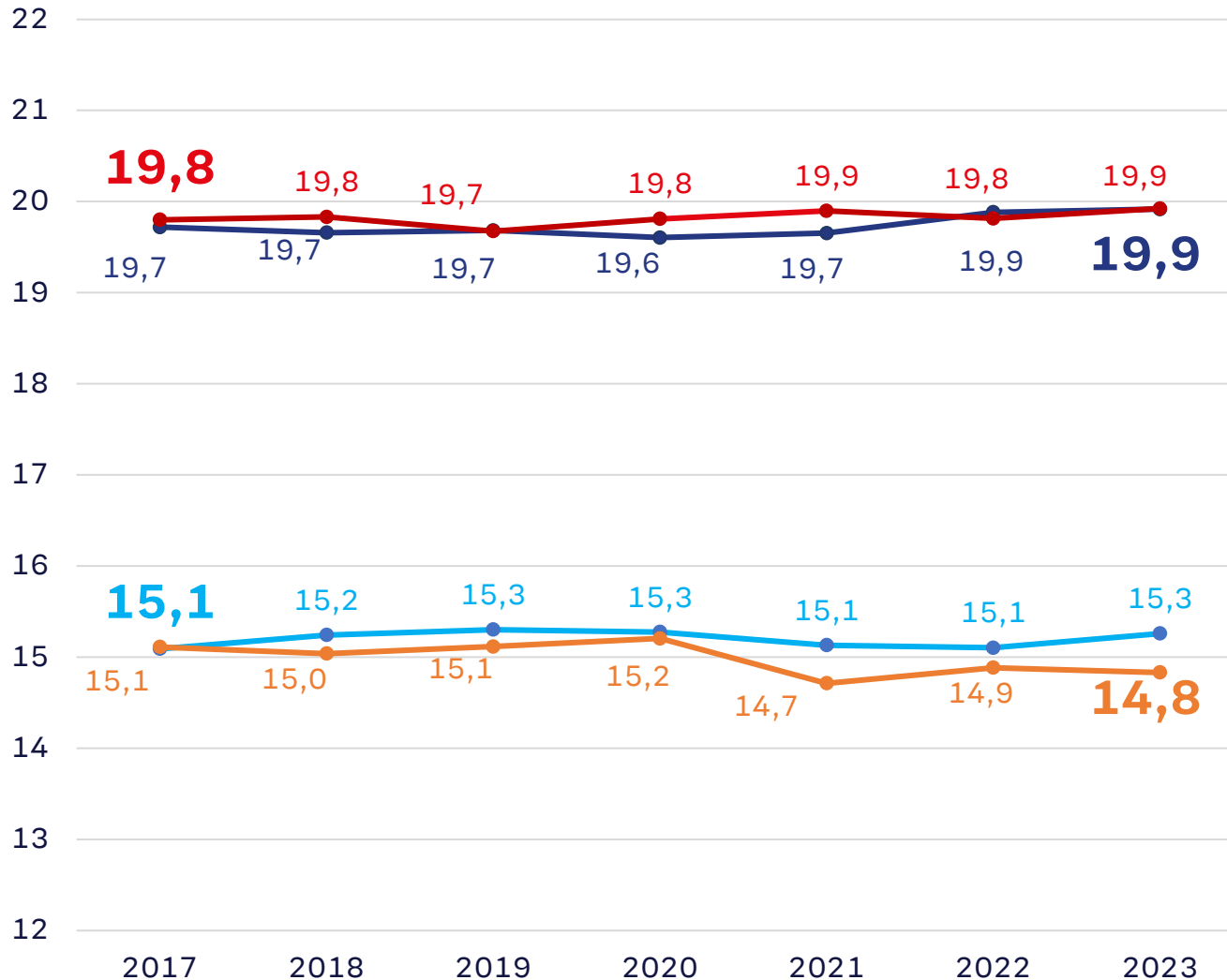
2023

Het aandeel jeugdige verdachten dat **voor het eerst** in aanraking komt met de **politie** is het **kleinst** in district **Stad-Utrecht**. Ongeveer de **helft** van de jeugdige verdachten is in dat district **first offender** in (54%).

Leeftijd en geslacht first offenders

2017 t/m 2023

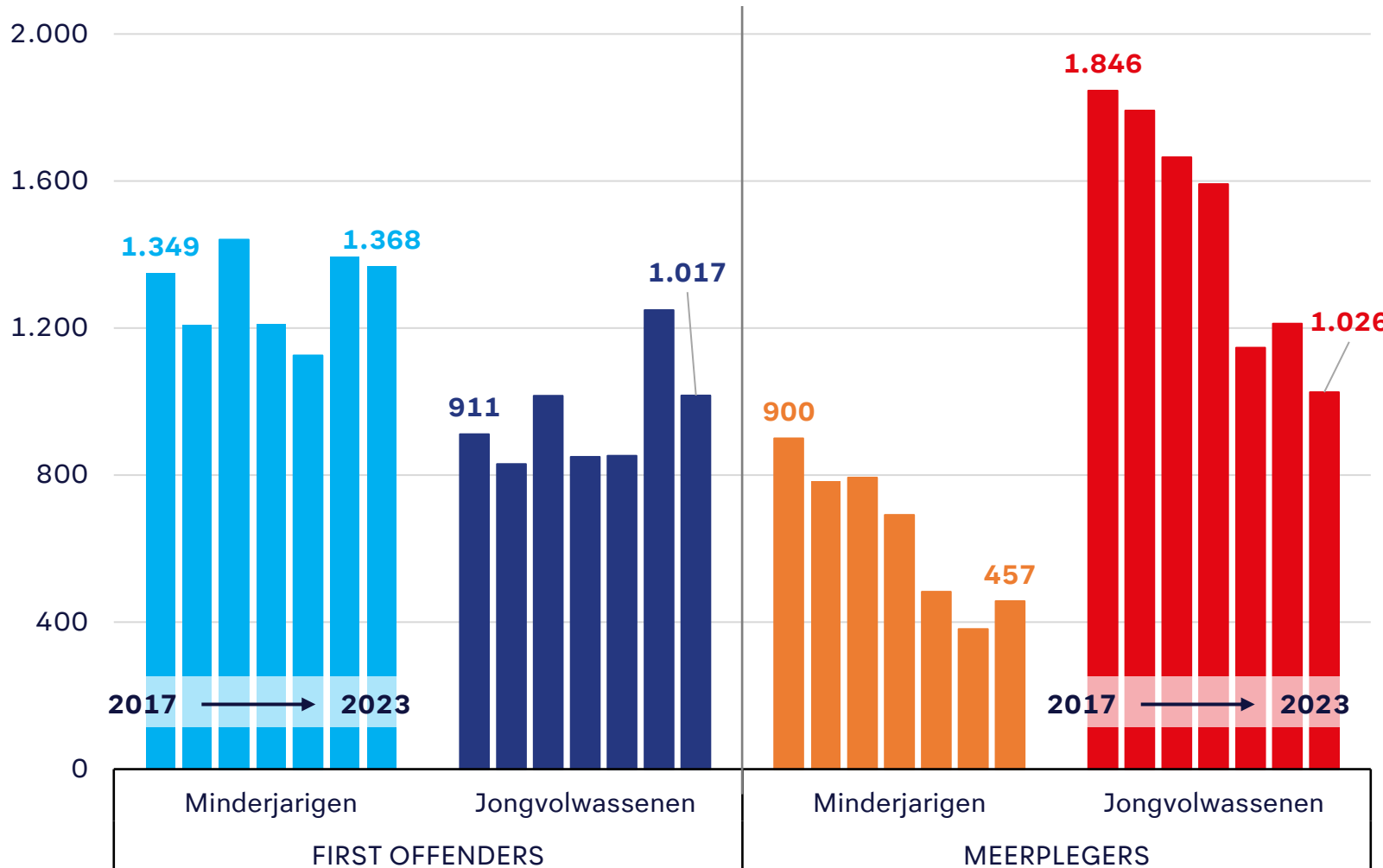
De **gemiddelde leeftijd** waarop jeugdigen voor het eerst aangemerkt worden als verdachte bij de politie is in **2023 (17,2)** iets lager dan in 2022 (17,3) maar nog altijd **hoger** dan in **2017 (17,0)**.

De jongvolwassen mannelijke first offenders zijn in 2023 ouder dan in 2017, terwijl de **minderjarige vrouwelijke first offenders in 2023 jonger** zijn dan in 2017.

- Jongvolwassen man
- Jongvolwassen vrouw
- Minderjarige man
- Minderjarige vrouw

Leeftijd first offenders en meerplegers

2017 t/m 2023

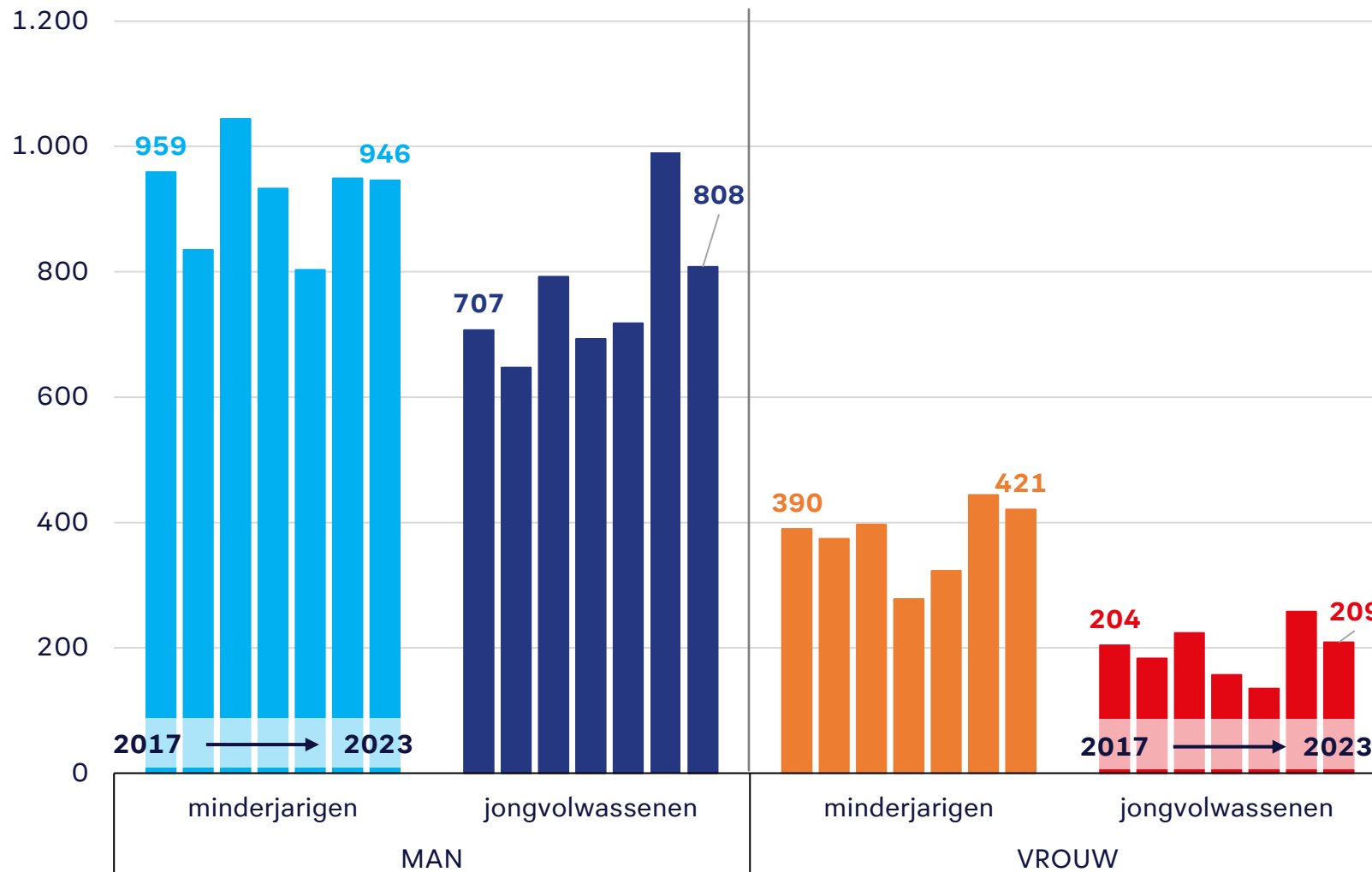

Het aantal **jongvolwassenen first offenders** is in 2023 sterk **gedaald** t.o.v. 2022, maar is nog altijd hoger dan in 2021. Het aantal jongvolwassen meerplegers is nog niet eerder zo laag geweest als in 2023.

Waar het aantal minderjarige first offenders in 2023 nagenoeg gelijk is aan 2022, **stijgt** het **aantal minderjarige meerplegers**.

Geslacht en leeftijd first offenders

2017 t/m 2023

Voor zowel de **mannelijke** als **vrouwelijke** verdachten geldt dat de groep **jongvolwassen first offenders** in 2023 groter is dan in 2017 maar **lager dan in 2022**.

Waar de groep minderjarige mannelijke first offenders nagenoeg even groot is in 2023 als in 2022, is de groep **minderjarige vrouwelijke first offenders gedaald** t.o.v. 2022.

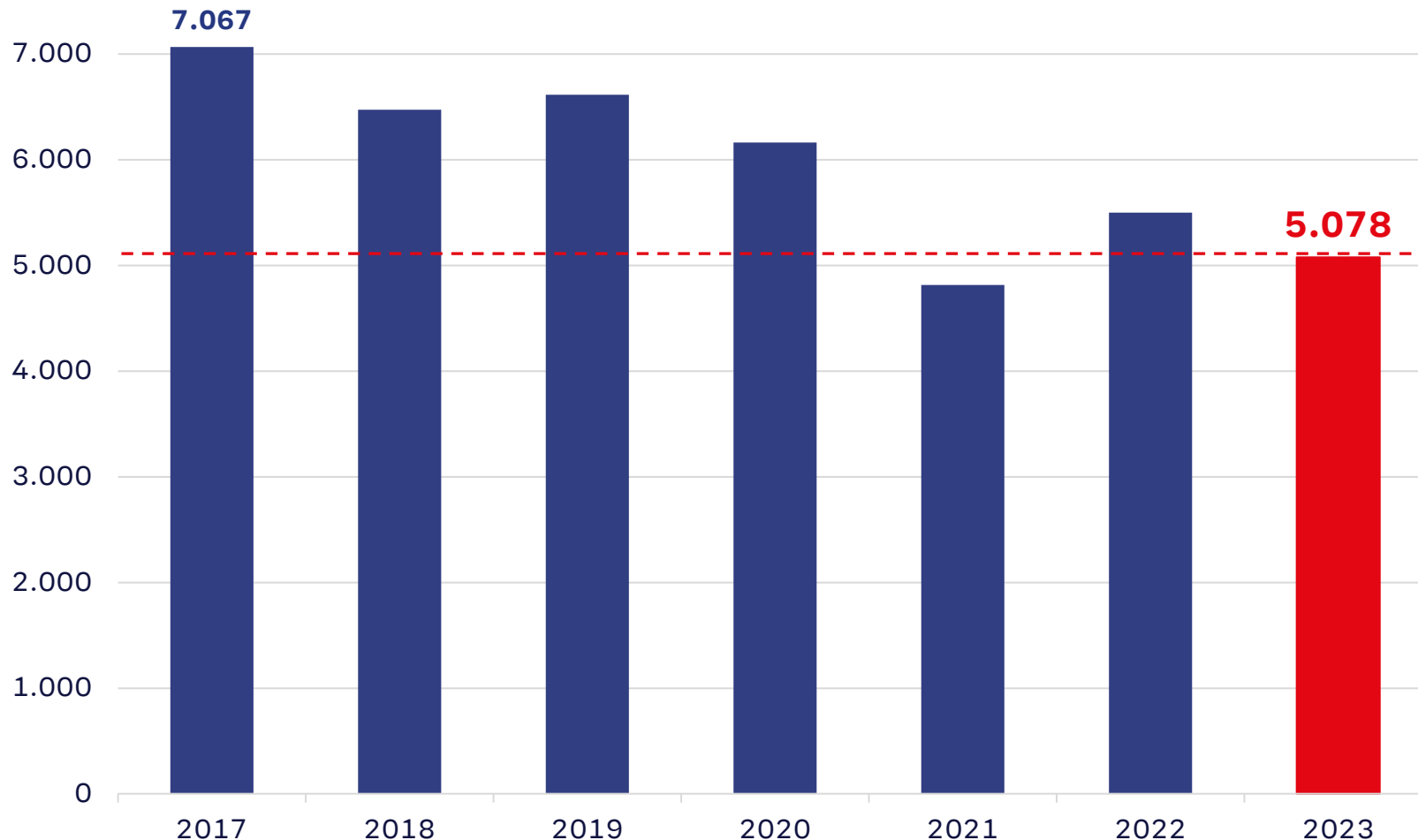

Misdrijven

Misdrijven waarbij jeugdige verdachten betrokken zijn

2017 t/m 2023

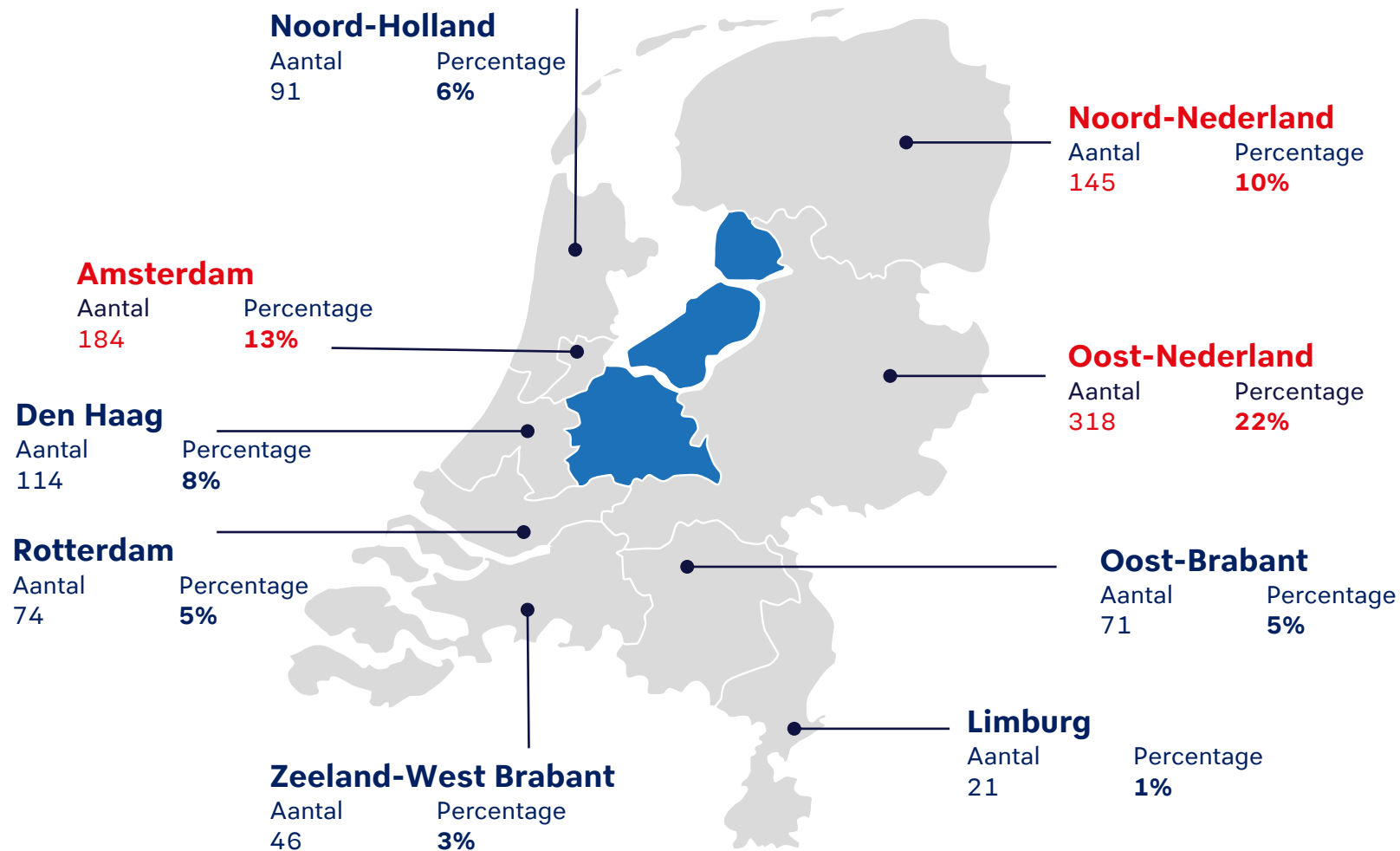

Het **aantal misdrijven** gepleegd door jeugdige verdachten in Midden-Nederland is **in 2023 gedaald** t.o.v. van 2022 maar nog altijd hoger dan in 2021.

Er is een **piek in pleegleeftijd** te zien tussen ongeveer **16 en 21 jaar**.

Mobiliteit jeugdige verdachten

2023

Ruim driekwart (77%) van de jeugdige verdachten gekoppeld aan misdrijven gepleegd in Midden-Nederland is **woonachtig binnen de eenheidsgrenzen**.

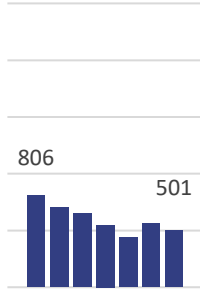
Van de jeugdige verdachten die niet in Midden-Nederland wonen, maar hier van een misdrijf verdacht worden, komt het grootste deel uit **Eenheid Oost-Nederland** (22%) en **Eenheid Amsterdam** (13%).

* In 27% van de gevallen is de wooneenheid van de verdachte onbekend.

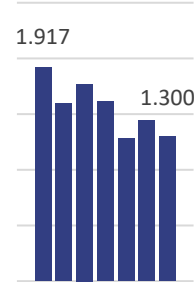
Misdrijven gepleegd door jeugdigen per district

2017 t/m 2023

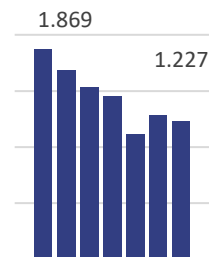
Gooi en Vechtstreek

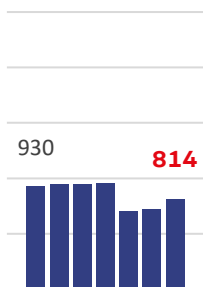
Flevoland

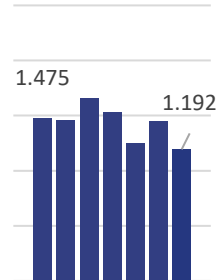
Oost-Utrecht

West-Utrecht

Stad-Utrecht

2017 → 2023

Misdrijven gepleegd door jeugdigen in de eenheid **nemen af** t.o.v. 2022, maar niet in alle districten.

De daling ten opzichte van 2022 is het grootst in district **Stad-Utrecht** (-17%).

In district **West-Utrecht** is het aantal misdrijven met 10% toegenomen, maar nog altijd lager dan in 2017.

Aard van de misdrijven per district

2023

Gooi en Vechtstreek (n=501)

32% Vermogen zonder geweld

30% Verkeer

15% Geweld

14% Vernieling en openbare orde

3% (Vuur)wapenmisdrijven

3% Vermogen met geweld

2% Drugs

1% Overig

0% Zeden met geweld

0% Zeden zonder geweld

Flevoland (n=1.300)

37% Vermogen zonder geweld

18% Geweld

17% Verkeer

14% Vernieling en openbare orde

6% Drugs

4% (Vuur)wapenmisdrijven

3% Vermogen met geweld

1% Overig

1% Zeden met geweld

0% Zeden zonder geweld

Oost-Utrecht (n=1.227)

32% Vermogen zonder geweld

26% Verkeer

17% Vernieling en openbare orde

13% Geweld

5% Drugs

3% (Vuur)wapenmisdrijven

2% Vermogen met geweld

1% Overig

0% Zeden met geweld

0% Zeden zonder geweld

West-Utrecht (n=814)

36% Vermogen zonder geweld

24% Verkeer

13% Vernieling en openbare orde

13% Geweld

7% Drugs

4% (Vuur)wapenmisdrijven

2% Vermogen met geweld

0% Overig

0% Zeden met geweld

0% Zeden zonder geweld

Stad-Utrecht (n=1.192)

44% Vermogen zonder geweld

20% Vernieling en openbare orde

14% Verkeer

11% Geweld

4% Drugs

3% Vermogen met geweld

3% (Vuur)wapenmisdrijven

1% Overig

0% Zeden zonder geweld

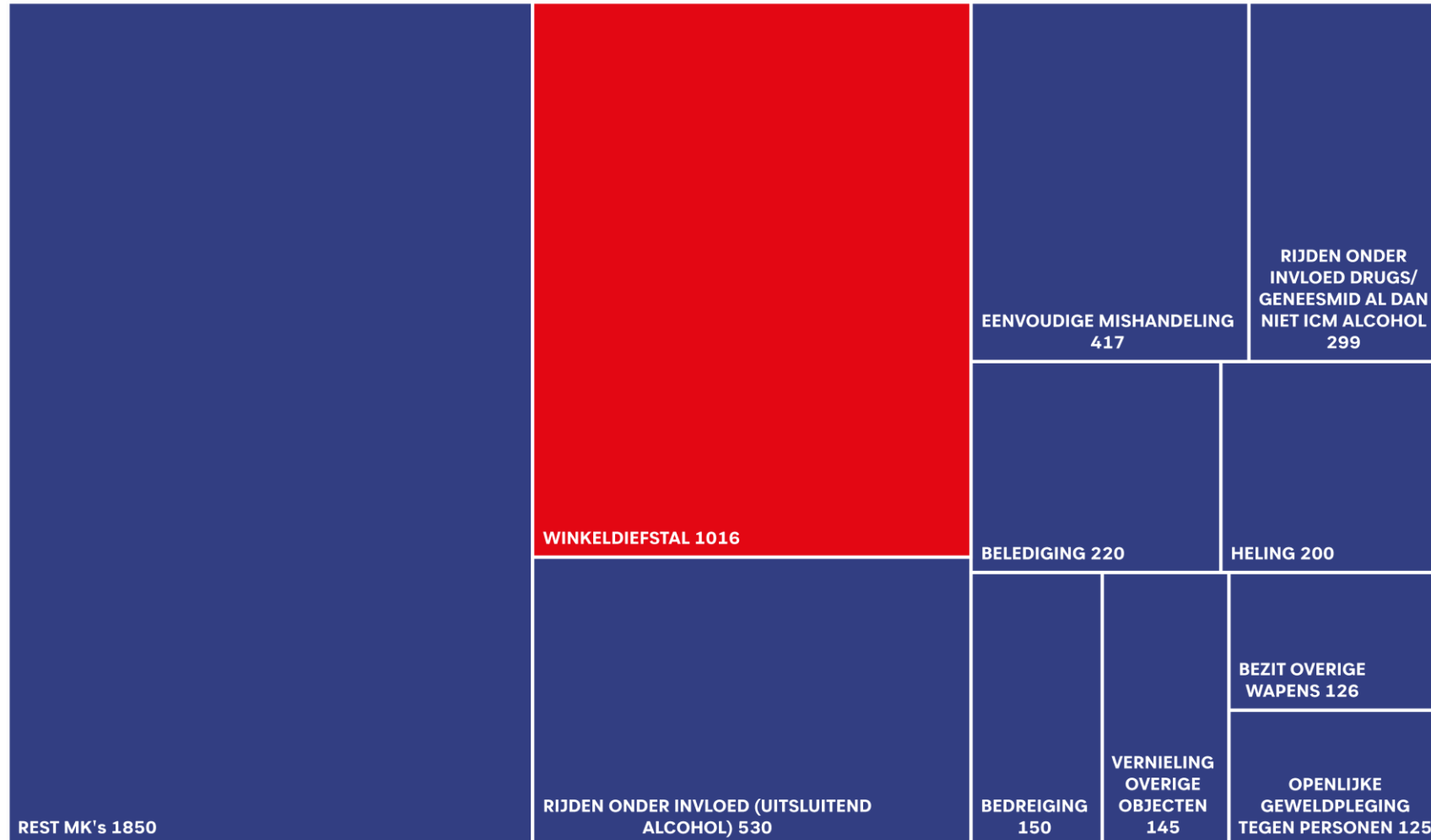
0% Zeden met geweld

Meest voorkomende soort misdrijf gepleegd door jeugdigen is in 2023 **vermogen zonder geweld**, net als in 2022.

Opvallend is dat in district **Gooi en Vechtstreek** en **Flevoland**, anders dan in andere districten, **geweld** in de **top 3** voorkomt.

Misdrijven - Top 10 Maatschappelijke klasse

2023

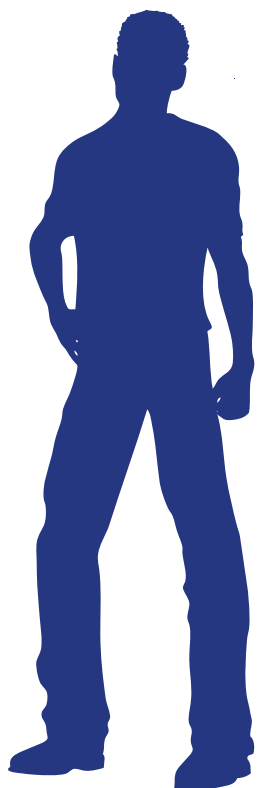

In Midden-Nederland worden de **meeste** jeugdigen verdacht van **winkeldiefstal**.

Bijna **twee derde** van alle misdrijven valt **in top 10**. Deze is sinds 2017 nagenoeg **gelijk** gebleven.

Aard misdrijven per geslacht

2023

34%	1.764	Vermogen zonder geweld	635	61%
19%	978	Vernieling en openbare orde	116	11%
18%	926	Verkeer	135	13%
	705	Geweld	100	
	267	Drugs	29	
	245	Vermogen met geweld	20	
	190	(Vuur)wapenmisdrijven	5	
	34	Overig	3	
	23	Zeden met geweld	0	
	13	Zeden zonder geweld	3	
	n=5.145		n=1.046	

Jeugdige mannen hebben een **breder criminaliteitsrepertoire** dan jeugdige vrouwen. **Jongvolwassen mannen** (18 t/m 22 jaar) worden van alle jeugdigen het **vaakst als verdachte** geregistreerd.

Misdrijven uitgesplitst naar aard en leeftijd

2023 t.o.v. 2017

Minderjarigen		Categorie	Jongvolwassenen	
2017	2023		2017	2023
1.891	↓ 1.301	Vermogen zonder geweld	2.215	↓ 1.072
786	↓ 451	Vernieling en openbare orde	1.104	↓ 641
92	↑ 122	Verkeer	655	↑ 939
513	↓ 341	Geweld	788	↓ 463
64	↓ 60	Drugs	401	↓ 236
143	↑ 177	Vermogen met geweld	140	↓ 88
116	↓ 72	(Vuur)wapenmisdrijven	140	↓ 123
21	↓ 14	Overig	37	↓ 23
32	↓ 8	Zeden met geweld	16	↓ 15
20	↓ 10	Zeden zonder geweld	15	↓ 6
3.678	2.556	Totaal	5.511	3.606

Meeste jeugdigen worden verdacht van **vermogensdelicten zonder geweld** zoals (winkel)diefstal en inbraak.

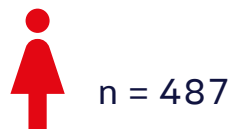
Het aantal **verkeersdelicten** is zowel voor minderjarigen als jongvolwassenen **hoger in 2023 dan in 2017**.

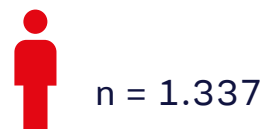
Instapdelicten first offenders TOP 5 MK's

2023

Minderjarigen

1. **Winkeldiefstal (303)**
2. Eenvoudige mishandeling (27)
3. Openlijke geweldpleging tegen personen of goederen (26)
4. Rijden onder invloed (uitsluitend alcohol) (11)
5. Gekwalificeerde diefstal in/uit winkel (7)

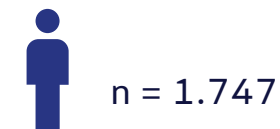

1. Winkeldiefstal (379)
2. Openlijke geweldpleging tegen personen of goederen (74)
3. Eenvoudige mishandeling (55)
4. **Heling (48)**
5. Rijden onder invloed (uitsluitend alcohol) (44)

Jongvolwassenen

1. Rijden onder invloed (uitsluitend alcohol) (76)
2. Winkeldiefstal (62)
3. Eenvoudige mishandeling (12)
4. Bezit softdrugs (Lijst II) (8)
5. Identiteitsfraude (8)

1. Rijden onder invloed (uitsluitend alcohol) (240)
2. Winkeldiefstal (85)
3. Rijden onder invloed drugs/ (62)
4. Eenvoudige mishandeling (59)
5. Openlijke geweldpleging tegen personen of goederen (52)

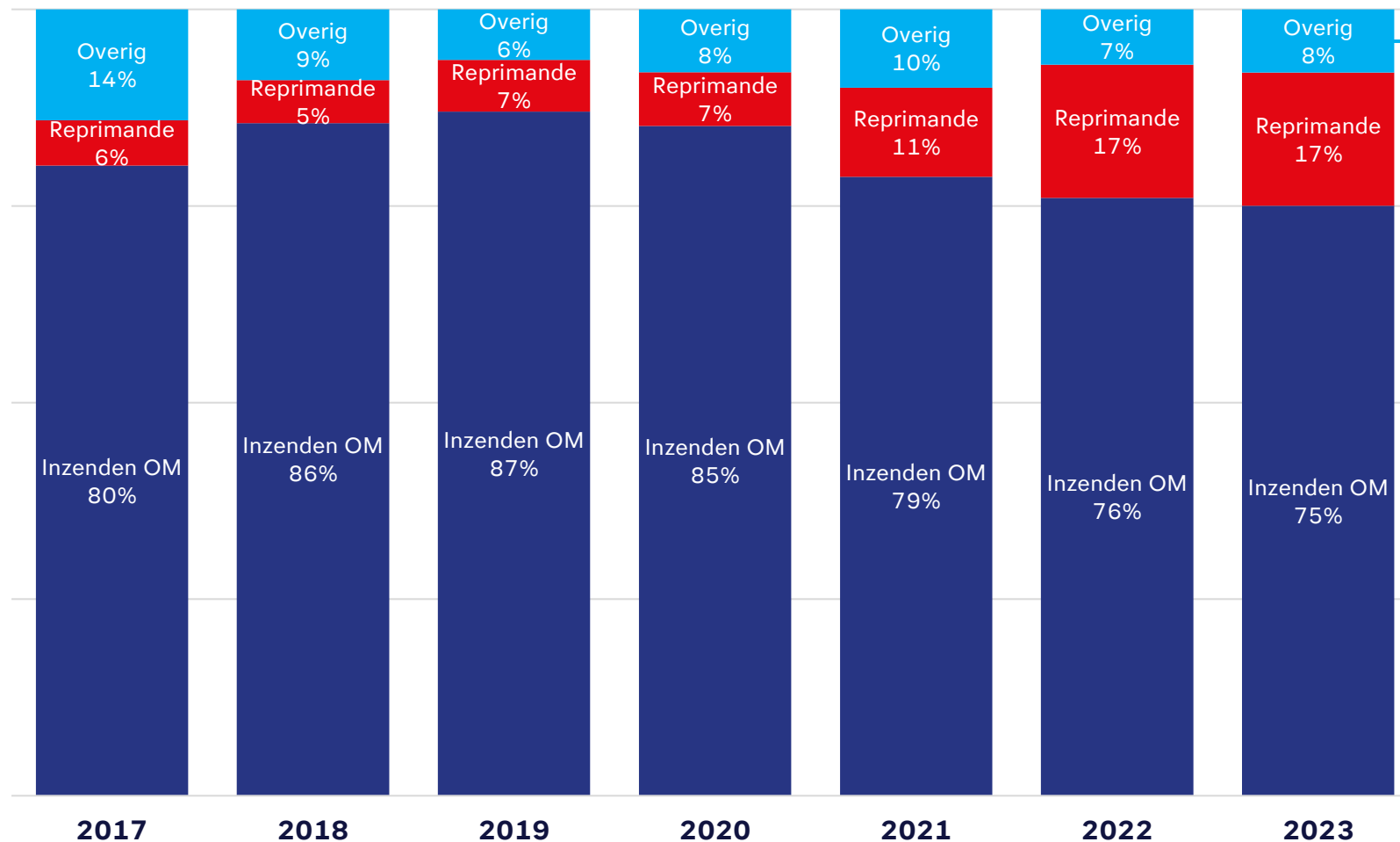
Als **minderjarige vrouwen** voor de eerste keer in aanraking komen met de politie, gaat het in ruim zes op de tien van de gevallen om **winkeldiefstal**. Opvallend is verder dat **heling** bij **minderjarige mannen** in de top 5 van instapdelicten staat.

Afhandeling

Afhandeling

2017 t/m 2023

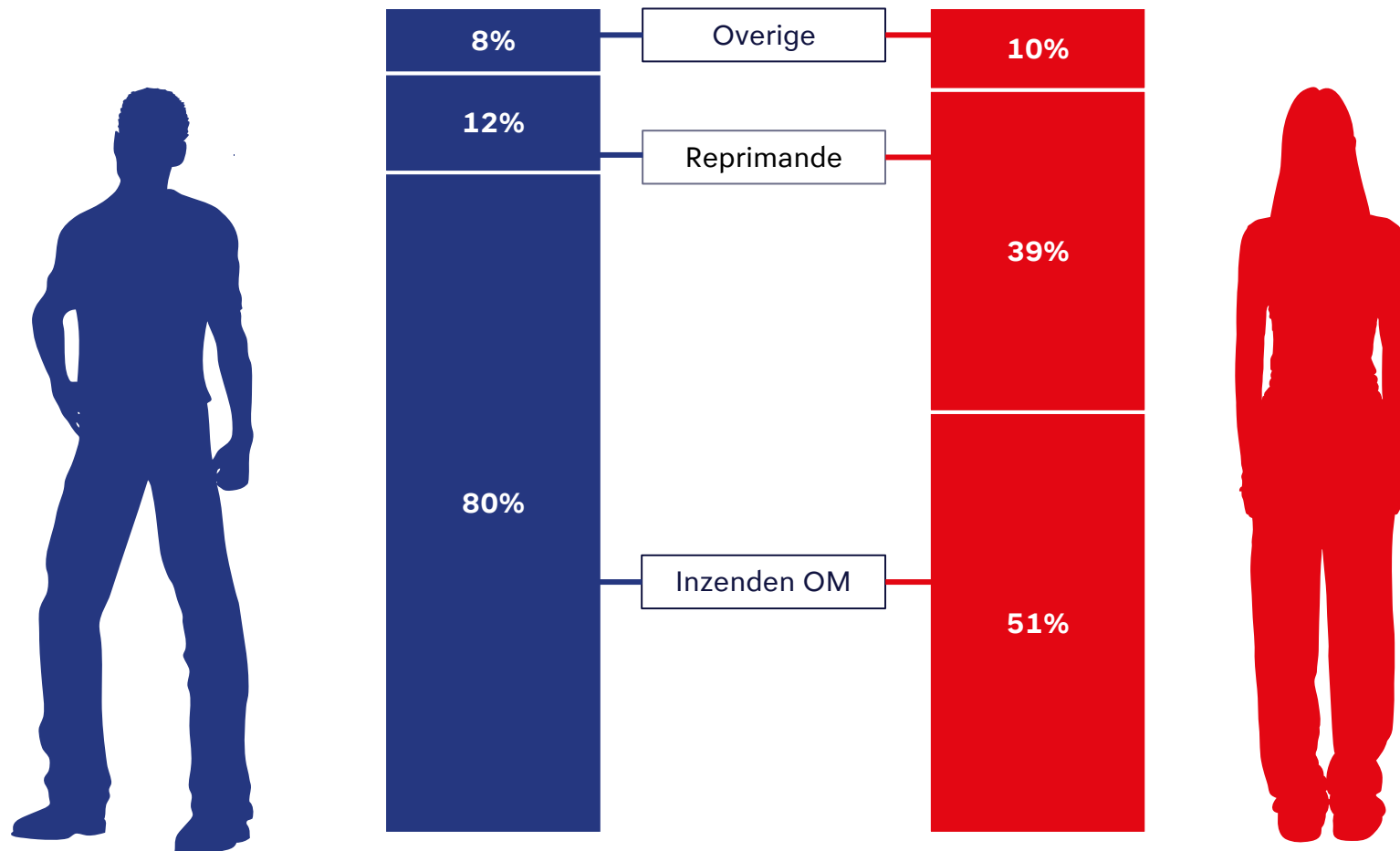
Onder andere:
- inzenden HALT
- politiestrafbeschikking
- retour OM beoordelaar
- onbekend

Inzenden OM is in alle jaren veruit de **meest voorkomende** vorm van afhandeling bij misdrijven gepleegd door jeugdigen.

Misdrijven worden wel **steeds vaker buiten het strafrecht** afgehandeld. Het aandeel reprimandes is in 2023 gelijk aan 2022.

Afhandeling naar geslacht

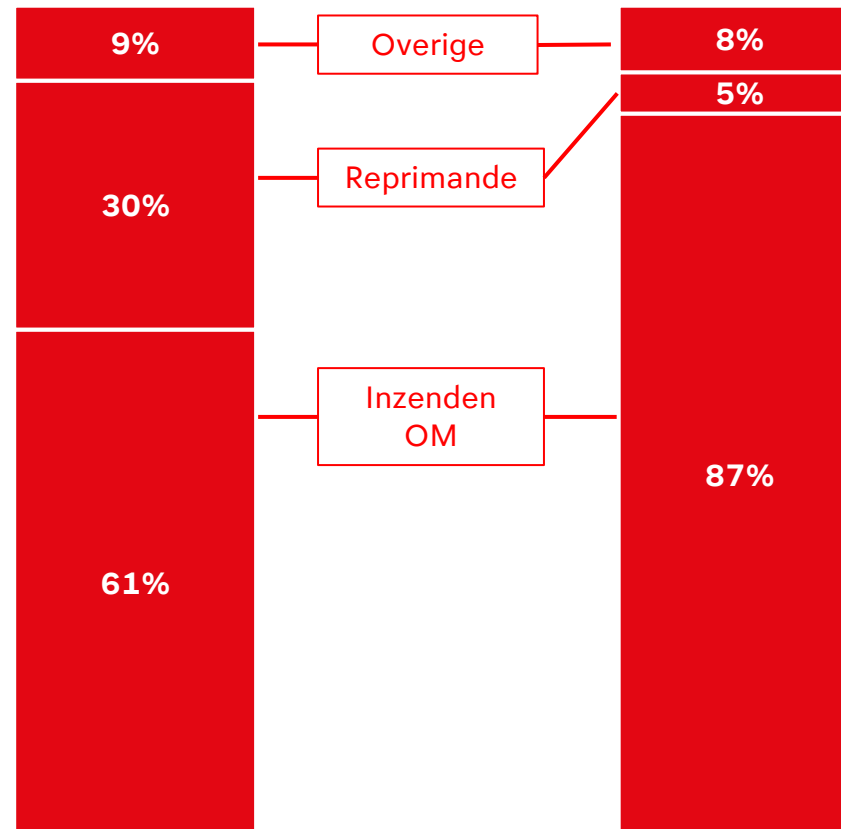
2023

Meisjes krijgen vaker een **reprimande**.

Bij **jongens** zien we vooral **inzenden OM** als afhandeling (80% vs. 51%). Dit wordt grotendeels verklaard door het type misdrijven dat ze plegen.

Minderjarigen

Jongvolwassenen

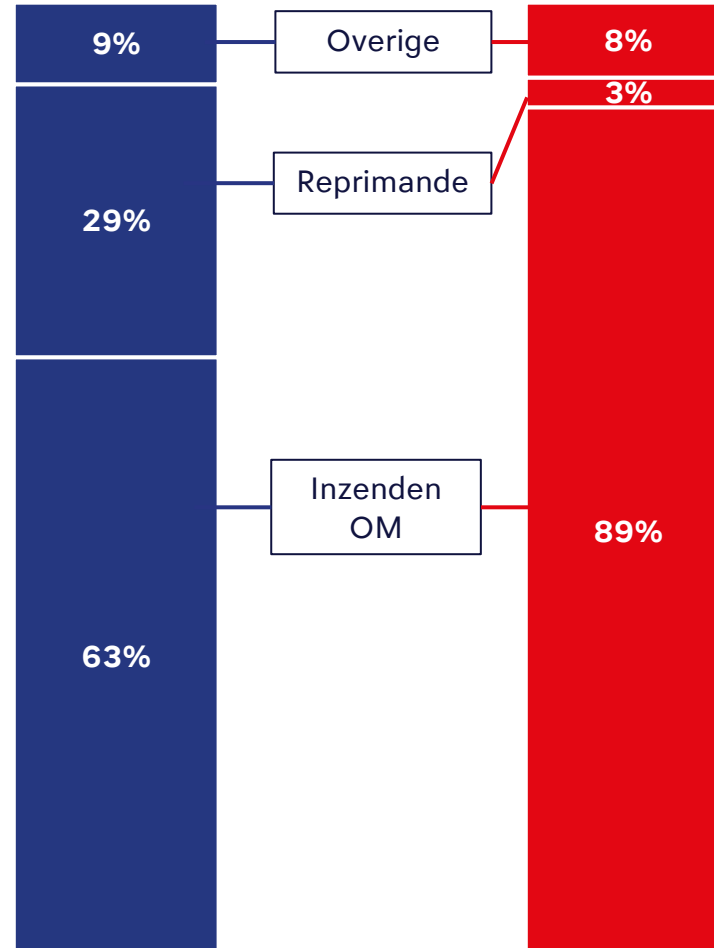
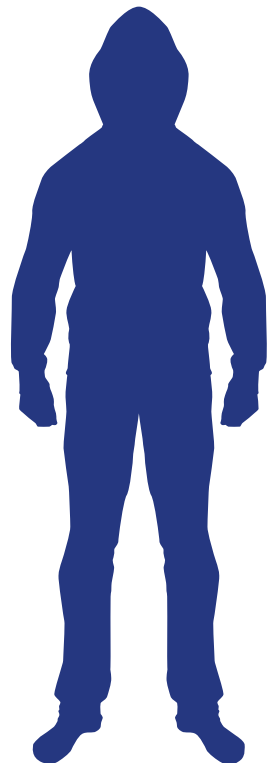
Een op de drie **minderjarigen** krijgt een **reprimande** (30%).

Inzenden OM komt zowel bij de minderjarigen (61%) als bij de **jongvolwassenen** het meest voor (87%).

Afhandeling first offenders en meerplegers

2023

First offenders

Meerplegers

Inzenden OM komt veruit het meest voor bij zowel first offenders als bij meerplegers (63% en 89%).

First offenders krijgen **vaker** een **reprimande** dan meerplegers (29% vs. 3%).

(Unieke) verdachten

Een jeugdige verdachte die binnen een peiljaar meer dan 1 keer is geregistreerd als verdachte, wordt 1 keer meegeteld in het totale aantal unieke verdachten. Van personen die niet voorkomen in de Gemeentelijke Basisadministratie (BRP) ontbreken vaak persoonsgegevens. Deze personen zijn niet meegeteld in de absolute en relatieve cijfers. Dit laatste geldt ook voor personen die staan ingeschreven op een locatie waar een justitiële inrichting (DJI) is gevestigd.

(Unieke) misdrijven

Alle misdrijven die in de Eenheid Midden-Nederland zijn gepleegd en waarbij tenminste 1 jeugdige verdachte is betrokken, worden geteld. Het maakt niet uit of de verdachte ook woonachtig is in de eenheid. Het totale aantal misdrijven is niet per definitie gelijk aan het aantal jeugdige verdachten, omdat verdachten in een jaar meerdere misdrijven kunnen plegen en omdat er meerdere jeugdige verdachten gekoppeld kunnen zijn aan 1 misdrijf.

Combinatie verdachte-misdrijf

Om uitspraken te kunnen doen over kenmerken van jeugdige verdachten (leeftijd, geslacht en pleeghistorie), kijken we naar de combinatie van verdachte en misdrijf. Bij het bepalen van de leeftijd kijken we naar de leeftijd op de laatste vrijdag van september in het jaar waarin men als verdachte is geregistreerd.

First offenders (eerste verdenking)

We definiëren first offenders als jeugdigen die in het peiljaar voor het eerst als verdachte van een misdrijf zijn geregistreerd in de politiesystemen (tussen 2017 en 2023). Alleen verdachten die in het desbetreffende peiljaar woonachtig waren in de Eenheid Midden-Nederland zijn meegenomen.

Meerplegers (herhaalde verdenking)

Meerplegers zijn jeugdigen die in het peiljaar en de jaren voorafgaand al ten minste een keer eerder als verdachte zijn geregistreerd in de politiesystemen (in de periode van 2017 t/m 2023).

Samenloop

Vanaf de tweede helft van 2018 geldt dat meerdere misdrijven in 1 gebeurtenis niet meer onder één registratie geschaard kunnen worden. Dit kan een toename van het aantal misdrijven en de combinatie verdachten en misdrijf tot gevolg hebben.

Ten geleide horende bij:

- Jeugdcriminaliteit – Trends en ontwikkelingen in Midden-Nederland 2017 tot en met 2023

Aanleiding en context

In de media en maatschappij overheerst het beeld dat er sprake is van verjonging en verharding op het gebied van jeugdcriminaliteit. Vanuit de politie Midden-Nederland ontstond de vraag of dit beeld gestaafd wordt door politiecijfers. Dit is onderzocht door de aard en omvang van jeugdcriminaliteit in Midden-Nederland voor 2017 t/m 2023 in kaart te brengen.

Belangrijkste bevindingen

De belangrijkste bevindingen zijn weergegeven in het bijgevoegde slidedeck. Na de beëindiging van maatregelen rondom COVID-19 is er in 2022 een toename waarneembaar van jeugdcriminaliteit in Midden-Nederland. Deze stijging zet zich echter in 2023 niet door. Sterker nog, er is sprake van een lichte daling in zowel het aantal jeugdige verdachten als het aantal gepleegde misdrijven. Er kan verder geconcludeerd worden dat het type misdrijven gepleegd door jeugdige verdachten sinds 2017 nagenoeg niet is veranderd en dat deze verdachten ook niet jonger worden. Ook blijkt dat minder jeugdigen in 2023 als verdachte betrokken zijn bij ernstige misdrijven dan in 2017. Er is sprake van een daling in (vuur)wapen- en geweldsmisdrijven. Tot slot, komt naar dat meisjes hun criminele carrière op jongere leeftijd starten dan jongens, dat jeugdige verdachten veelal plegen in de eenheid waar ze wonen en dat misdrijven ten opzichte van 2017 vaker buiten het strafrecht worden afgedaan.

Genuanceerd beeld

Kortom, het beeld van verjonging en verharding van jeugdcriminaliteit blijkt in Midden-Nederland geen stand te houden. Ook landelijk is een vergelijkbare trend te zien.¹ Naast dat er in algemene zin geen verharding en verjonging zien, zijn er tegelijkertijd wel degelijk zorgen over een kleine, specifieke groep jongeren die wel steeds zwaardere delicten op een jongere leeftijd lijken te plegen.² Deze groep krijgt, logischerwijs, in de media veel aandacht wat bij lijkt te dragen aan een vertekend beeld van jeugdcriminaliteit. Op basis van de bevindingen wordt er gepleit voor een genuanceerder beeld waarin beide waarheden naast elkaar bestaan: in algemene zin is er geen verharding en verjonging te zien onder jeugdige verdachten in Midden-Nederland. Onder alle jeugdige verdachten is er echter wel een kleine groep die deze verjonging en verharding wel laten zien. Over deze groep zijn terecht zorgen. De inzichten bieden naast een stand van zaken ook aanknopingspunten voor toekomstig handelen.

¹ Zie onder andere: WODC (2023). Monitor Jeugdcriminaliteit. Jeugdige verdachten van misdrijven - ontwikkelingen tot 2023 ([Link](#)) en Trouw (2023). Jongeren plegen geen ernstigere misdrijven, wel zorg om kleine groep. ([Link](#)).

² Luister ook: Straatwaarden, podcast 23 november 2023. ([Link](#)).

Uitvoeringsplan politie

**De rol van de politie binnen het
programma Preventie met Gezag
Almere**

Door	E en E
Afdeling	Projectleider Jonge Aanwas & specialist Zorg en Veiligheid
Versienummer	1
Datum	17 mei 2024
Kenmerk	Typ Kenmerk
Status	Concept
Rubricering	Niet Vertrouwelijk

Inleiding

In dit uitvoeringsplan wordt de rol van de politie beschreven binnen het programma Preventie met Gezag van de gemeente Almere. De politie heeft een brede taak binnen het programma Preventie met Gezag, zowel op preventief gebied als vanuit repressie. Er worden in dit uitvoeringsplan verschillende onderdelen beschreven namelijk: de taak van de politie binnen de aanpak van jeugdcriminaliteit, de rol van de netwerkregisseur jeugd, de rol van politie binnen diverse interventies, overige te verkennen interventies en resultaten.

De rol van de politie staat in het plan van aanpak beschreven onder programmalijn 3 onder de interventie “versterking toezicht op jongeren en justitiële functies in de wijk”. Dit is geen concreet in te zetten interventie maar geeft een beschrijving welke rol de politie zal vervullen binnen het programma, met name gericht op de rol van de nieuwe functie van netwerkregisseur jeugd. Onder deze programmalijn staat tevens beschreven op welke wijze het OM en Toezicht Handhaving Openbare Ruimte (THOR) uitvoering geven binnen het programma.

Naast deze programmalijn zal de politie ook bij meerdere interventies vanuit verschillende programmalijnen participeren. De politie verzoekt de inspanningsleiders van de andere interventies waarbij de politie een actor is om in nauw contact te staan met de politie om gezamenlijk te onderzoeken wat er van de politie wordt verwacht, óf de politie kan participeren en op welke wijze daar uitvoering aan gegeven kan worden.

De politie zal binnen de diverse programmalijnen zicht houden op de prioritering van de gevraagde politietaak aangezien er scherpe keuzes gemaakt moeten worden waar capaciteit op wordt ingezet vanuit de politie, zeker als er “extra” inzet van de politie wordt gevraagd vanuit PmG. De uitvoering van de interventies zal zo veel mogelijk plaatsvinden binnen de bestaande structuren en overlegvormen.

Rol politie binnen aanpak jeugdcriminaliteit

De politie heeft een brede taak in het voorkomen en aanpakken van jeugdcriminaliteit. Er zijn geen financiële middelen beschikbaar gesteld om drie extra jeugdagenten aan te kunnen stellen waardoor de inzet van de politie voornamelijk uit de bestaande structuren en capaciteit zal moeten komen. Het thema jeugd en jonge aanwas is bij de politie wel geprioriteerd.

De politie heeft binnen de aanpak van jonge aanwas verschillende doelen gesteld waarbij wordt gepoogd om een bijdrage te kunnen leveren aan het voorkomen van jonge aanwas en het verder afglijden van jeugdigen in de criminaliteit:

- Zicht krijgen/ signaleren van jonge aanwas, adviseren en doorverwijzen en/of adresseren.
- Rol in de repressieve aanpak.

De politie houdt zich ook vanuit de algemene politietaak bezig met voorkomen en terugdringen van jeugdcriminaliteit waarbij de politie aanwezig is op de scholen en aansluit bij verschillende overlegvormen welke betrekking hebben op schoolveiligheid. Tevens heeft de politie een rol in het digitale domein, zowel in de rol van digitaal wijkagent als vanuit de opsporing. Ook is de politie vanuit de algemene politietaak aanwezig in de wijken, ook de focuswijken PmG. Ook is de politie een vaste partner binnen de lokale persoonsgerichte aanpak, het Zorg- en Veiligheidshuis en deelnemer binnen de verschillende JIT's. Deze taken zal de politie blijven uitvoeren en waar mogelijk versterken vanuit het programma PmG.

Rol netwerkregisseur jeugd

De politie stelt van de verkregen financiële middelen een netwerkregisseur jeugd aan. De netwerkregisseur werkt basisteam overstijgend en onderhoudt en versterkt het netwerk van ketenpartners. De netwerkregisseur zal het eerste aanspreekpunt zijn voor de ketenpartners met betrekking tot het programma Preventie met Gezag. Tijdens het schrijven van dit uitvoeringsplan is het functieonderzoek naar de functie van netwerkregisseur nog gaande. Als dit is afgerond, wordt het proces van werving gestart. Het is op dit moment nog onbekend wanneer de netwerkregisseur kan starten met het uitvoeren van de werkzaamheden.

Hieronder worden een aantal activiteiten beschreven welke de netwerkregisseur zal uitvoeren. Dit is nog aan verandering onderhevig aangezien de functie nog niet bestaat en het afhankelijk is van ontwikkelingen binnen het programma PmG.

De netwerkregisseur conformeert zich aan de doelstellingen PmG en houdt zicht op de in te zetten interventies en de rol van de politie. De netwerkregisseur voert regie op de uitvoering van de rol van de politie binnen deze interventies en houdt daarbij zicht op de prioritering van de gevraagde politietaak. Tevens zal de netwerkregisseur het jeugdthema aanjagen in de basisteams en zich bezig houden met het ontwikkelen van een visie op het gebied van jeugd binnen de drie basisteams zodat er meer eenduidigheid in de werkwijze komt. Ook zal de netwerkregisseur knelpunten signaleren, nieuwe werkprocessen initiëren en implementeren en verbeteren van bestaande werkprocessen op het gehele thema jeugd.

Het adviseren over preventieve en repressieve interventiemogelijkheden ten aanzien van jeugdigen waar de basisteams zorgen over hebben behoort ook tot de werkzaamheden. De netwerkregisseur zal samenwerken met ketenpartners in de vroegsignalering om signalen van risicovol gedrag te adresseren bij de juiste ketenpartners. Er zal verkend worden wat er nodig is om gezamenlijk meer te kunnen doen in de vroegsignalering en opvolging van signalen.

De netwerkregisseur werkt basisteam overstijgend waardoor er zicht ontstaat op het thema jeugd in Almere en signaleert trends en ontwikkelingen. Ook is het doel om de informatiepositie te verbeteren op het thema jeugd waarbij er wordt samengewerkt met de intelligence afdeling van de politie. Tevens zal de netwerkregisseur zich bezighouden met het versterken van online vaardigheden en vakontwikkeling op dit gebied.

Participeren binnen interventies PmG

De politie zal participeren binnen verschillende interventies van het programma Preventie met Gezag. Met enkele inspanningsleiders van andere interventies is al contact geweest met de politie en gaat nog besproken worden welke rol er van de politie wordt verwacht.

De politie zal in ieder geval een rol spelen in de volgende interventies:

- Interventie 8: Geldezelaanpak
- Interventie 12: Doorontwikkeling JIT en netwerkaanpak
- Interventie 16: Uitbreiden lokale persoonsgerichte aanpak

Mogelijk dat de politie bij nog meer interventies zal worden gevraagd om als actor aan deel te nemen. Mocht dat het geval zijn dan zal het gesprek gevoerd worden óf de politie daar aan deel kan nemen en op welke wijze daar uitvoering aan gegeven kan worden. De politie zal scherp zijn in het maken van keuzes over inzet van capaciteit.

Overige te verkennen interventies

Verkennen inzetten “zorg na repressie”

De politie zal de mogelijkheden verkennen voor zorg na repressie. Hiermee wordt bedoeld dat afspraken worden gemaakt over het eventueel organiseren van hulpverlening bij gezinnen met minderjarige kinderen waarvan een broer of zus is aangehouden of waarbij de woning is doorzocht. De hulpbehoefte wordt in kaart gebracht zodat het gezin toegeleid kan worden naar de juiste begeleiding of hulpverlening.

Verkennen versterken informatiepositie aanpak jeugdcriminaliteit

De politie zal verkennen op welke wijze de informatiepositie versterkt kan worden ten behoeve van de aanpak van jeugdcriminaliteit. In 2022 is de politie in Flevoland gestart met project Havik. Door informatie gestuurd samen te werken met zorg- en veiligheidspartners wordt getracht vorm te geven aan een preventieve en repressieve aanpak van jonge aanwas, doorgroeiers en negatieve rolmodellen. De beschikbare analysecapaciteit voor team Havik is zeer beperkt en dient verdeeld te worden over het gehele district Flevoland. Aangezien goede analyse reeds heeft uitgewezen van onmisbare waarde te zijn voor het project, verkent de politie op welke wijze de analysecapaciteit zo goed mogelijk kan worden ingezet.

Verkennen integrale probleemgerichte aanpak/ netwerkaanpak

De politie heeft samen met het Openbaar Ministerie en THOR een overleg gevoerd over een gezamenlijke inzet. Er is besproken dat de drie organisaties meerwaarde zien om een integrale probleemgerichte aanpak te bewerkstelligen waarbij vanuit bepaald delictgedrag gestart gaat worden en de aanpak stadsbreed (JIT overstijgend) wordt aangepakt aangezien de jeugd zich niet beperkt tot bepaalde stadsdelen. Het is van belang om het probleem of bepaald delictgedrag gezamenlijk te onderzoeken en zicht te krijgen op het netwerk om vervolgens integraal te kijken welke partners er nodig zijn om met het probleem aan te pakken. De aanpak zal worden gericht op de PmG doelgroep die zich bezig houdt met een bepaald delictgedrag. Daarna zal gezamenlijk het informatiebeeld worden verrijkt om in te zoomen wat de problematiek is, wat daar achter ligt, hoe zich dat uit, wie zich daar mee bezig houdt, etc. De stadsbrede aanpak zal zich zowel preventief als repressief richten. Dit idee wordt momenteel verder uitgewerkt en de mogelijkheden worden verkend.

Verkennen mogelijkheden vroegsignalering

De politie is alert op het signaleren van risicovol gedrag bij jeugdigen, echter wordt in de praktijk gemerkt dat de politie deze meldingen niet altijd kan adresseren bij de ketenpartners om vervolgens de juiste zorg in te zetten. Samen met gemeente is de politie aan het verkennen of er een proces kan worden ontwikkeld waar de politie signalen kan melden en op welke wijze daar opvolging aan gegeven kan worden.

Verkennen integraal vervolg aan opsporingsonderzoeken drugs en jonge aanwas

De politie verkent samen met de gemeente de aanpak, “een menukaart”, waarin partners gezamenlijk optrekken na opsporingsonderzoeken naar verdovende middelen waarin jonge aanwas en/of doorgroeiers een rol spelen. Er wordt verkend welk integraal vervolg aan een strafrechtelijke inzet gegeven kan worden om tegen te gaan dat (andere) jeugdigen betrokken raken, dan wel blijven, bij drugscriminaliteit.

Resultaten

De politie beoogt de volgende resultaten te behalen:

- Meer grip krijgen op de jeugdcriminaliteit
- Verkrijgen van beter zicht op de jeugdproblematiek en daarmee de juiste focus aan te kunnen brengen bij het inzetten van interventies
- Visie op jeugd ontwikkelen met benodigd jeugdbeleid

- Deskundigheidsbevordering van politiemedewerkers op het gebied van jeugd, jonge aanwas en in het online domein
- Efficiënter en eenduidiger werken in de basisteams en wordt er zowel intern als extern intensiever samengewerkt op het gehele thema jeugd